

АСТРИД ЛИНДГРЕН
ВИНАГИ Е ВЕСЕЛО В СЕЛО
ШУМОТЕВИЦА

Част 3 от „Децата от село Шумотевица“

Превод от шведски: Теодора Джебарова, 1998

chitanka.info

ВИНАГИ Е ВЕСЕЛО В СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Казвам се Лиза и съм на девет години, и живея в село Шумотевица. Мама смята, че то се казва „Шумотевица“ само защото ние, децата от село Шумотевица, вдигаме такъв страшен шум. Просто да се не начудиш как шест деца могат да вдигат такава врява, казва тя. Звучало, сякаш сме поне три пъти повече. Но аз мисля, че най-голямата глъчка я прави Ласе. Сигурна съм, че неговите олелии са колкото на десет обикновени момчета. Но Бусе и Уле му помагат здравата. Брита, Ана и аз поне отвреме навреме мируваме.

Ако някой иска да дойде в село Шумотевица, трябва да се изкачи по сума стръмни склонове. Защото селото лежи много нависоко. Ако лежеше само малко по-нависоко, бихме могли да свалим звездите с обикновено гребло, казва Ласе. Имаме чудесен изглед, тъй като живеем на такава височина. Но всъщност виждаме почти само големи гори. Има много хора, обаче, които намират, че изгледи с много гора са красиви. И идват тук да гледат. Веднъж дойде една много изискана дама с автомобил, която водеше със себе си своето момиченце.

— Искаме само да видим изгледа — каза изисканата дама. Тя носеше червено палто и червена шапка и беше много красива. Дъщеря ѝ също беше красива, облечена със светлосиня рокля, и имаше малка червена брошка. Момичето се казваше Моника и беше горе-долу на моите години.

Мама ги попита дали не искат да влязат в нашата градина и да изпият по чаша сок от череши. А на мене каза да поговоря с Моника. Искаше ми се да са тук Брита и Ана, за да ми помагат. Но те бяха отишли до Голямо село да пазаруват, та ги нямаше вкъщи. Ласе, Бусе и Уле бяха у дома. Обаче никак не им се говореше с Моника. Криеха се зад ъгъла на къщата и правеха смехории. А отвреме навреме надничаха, казваха уж нещо смешно и сами му се смееха на висок глас.

— Това твоите братя ли са? — попита Моника.

— Само Ласе и Бусе — отговорих. — Не и Уле.

— А кой от тях е Уле? — попита Моника.
— Онзи, дето има много малко коса — казах.

Но тъкмо тогава пристигна Ласе на своите кокили. Само за да се изфука, в това съм сигурна. Ласе има толкова високи кокили, че като ходи с тях, може да надзърта през прозорците на горния етаж на нашата къща. Веднъж го направи, докато седях в моята стая и си играех с куклите. Изведнъж видях, че Ласе е подал глава през прозореца ми. Той свали шапката си и каза:

— Добър ден, госпожо, как се чувствате в тази хубава вечер?

Първо много се стреснах, но после изтичах до прозореца и видях, че Ласе ходи на кокили. Тогава му беше за първи път.

А сега искаше да се изфука пред Моника. Крачеше насам-натам из градината на своите кокили и току подвикваше на Бусе и Уле:

— Оттук има страшно хубав изглед!

Агда, нашата домашна помощничка, тъкмо щеше да ходи да нахрани прасетата и беше оставила кофата с остатъците от ядене пред кухненската врата. И, ако щете вярвайте, Ласе взе, че се изтърси точно там. Разсипа цялата свинска кофа и плъосна право в кашата.

— Сега и ние имаме чудесен изглед — каза Бусе и почна да се смее и да се пляска по коленете. Моника също се засмя. Ласе избяга в пералната барака и застана под една чешма да се измие. После се върна съвършено мокър, но наперен както преди. Изцеди водата от косата си, погледна Моника и каза:

— Какво ли не прави човек, за да забавлява хората!

Мама го накара да влезе вкъщи и да облече сухи дрехи, но той бързо се върна. После и момчетата говориха с Моника. Е, не Уле, разбира се, защото той просто не говори с хора, които не познава. Обаче изведнъж попита Моника:

— Искаш ли да видиш моята сестричка?

И изтича до тях да донесе Шещин. Шещин е само на годинка и половина. Уле страшно много я обича. И то не е никак чудно, защото Шещин е много сладка и Уле си няма брат, нито друга сестра, освен нея. Уле я сложи в скута на Моника и Шещин я задърпа за косата, та чак ѝ отскубна едно кичурче. Но Моника не се разсърди. Сигурно знаеше, че малките деца винаги правят така.

Аз пък гледах брошката на Моника и изведнъж казах:

— Каква хубава брошка имаш.

— Искаш ли я? — попита Моника.

Но аз не исках. Или по-точно — не затова казах, че брошката е хубава.

Обаче Моника свали брошката и я сложи в ръката ми. И майка ѝ също каза да я взема. Въпреки че моята майка каза:

— Не, така не може...!

Все пак, получих брошката. Тя е покрита с малки червени мъниста и е най-хубавата брошка, която съм виждала. Сега е моя. Държа я в една кутийка в скрина си.

Малко по-късно Брита и Ана се върнаха от Голямо село. И като видяха автомобила на пътя, ококориха очи колкото чинии! В Шумотевица много рядко идват автомобили, защото пътят свършва тук. Освен това той е тесен и много криволичи. Брита и Ана застанаха до оградата и не посмяха да влязат при нас, защото мама и майката на Моника седяха в градината и пиеха сок, а ние говорехме с Моника. Обаче аз им извиках:

— Какво стоите и зяпате? Не сте ли виждали хора?

Тогава те влязоха, поздравиха Моника и тя каза:

— Колко деца сте в това село?

— Шест и половина — отговори Ласе. Защото смяташе, че Шещин е толкова малка, че не може да се брой за цяло дете. Но Уле се ядоса и викна:

— Половината си ти!

Разказахме на Моника, че Брита и Ана живеят в Северната, а Ласе, Бусе и аз — в Средната, пък Уле и Шещин — в Южната.

— И аз бих искала да живея тук — рече Моника.

След като си изпи сока, майката на Моника седна в автомобила, и тогава Моника също трябваше да си тръгне, разбира се. Майка ѝ погледна още веднъж изгледа и каза:

— Не ви ли е доста скучно и еднообразно, като живеете така нависоко в гората?

А мама ѝ отговори:

— Имаме толкова много работа, че не успяваме да мислим за това.

Майката на Моника ми се стори малко глупава, задето каза това. Изобщо не ни е скучно и еднообразно. Според мен на всички ни е много весело в село Шумотевица.

След това автомобилът замина, а Моника ни махаше, докато я виждахме.

Мисля, че никога вече няма да видим Моника. Остана само брошката. Отвреме навреме я давам за малко на Брита и Ана.

После изтичахме горе при дядо, който живее в едната мансарда в Северната. Той е дядо на Брита и Ана и е почти сляп. Но много обича да узнава всичко, което става в село Шумотевица, та сега трябваше да

му разкажем за автомобила и за Моника. Дядо казва, че ако не бяхме ние децата, никога нямаше да узнае нещо. Защото големите хора в Шумотевица просто нямат време да говорят с него.

Разказахме му всичко от начало до край. Разпитваше много за автомобила и Бусе му описа всяка дреболия. Дадох на дядо да подържи брошката ми в ръката си. Обясних му, че е покрита с малки червени мъниста, и тогава дядо каза, че я вижда вътре в главата си и че брошката е красива. След това му разправих за това, дето го каза майката на Моника, че може би ни е скучно и еднообразно в село Шумотевица, а дядо рече:

— Ох-ох, да-да, колко са глупави някои хора!

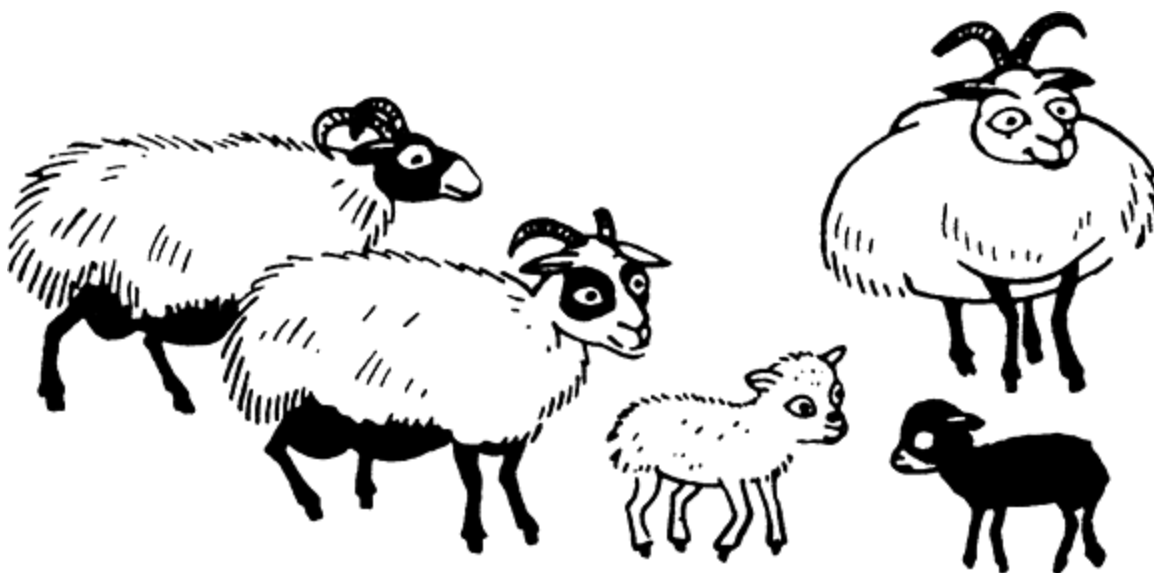
Дядо мисли точно като мен — че в село Шумотевица винаги е весело.

ИМАМ СИ АГЪНЦЕ

Най-весело е може би напролет. Ана и аз все опитваме да решим кога всъщност е най-весело. Ана смята, че е най-весело през лятото, аз пък мисля, че е най-весело през пролетта. И по Коледа, разбира се, с това и Ана е съгласна.

Сега ще ви разкажа нещо, което се случи тази пролет. Тук в Шумотевица гледаме страшно много овце и те всяка пролет си имат агънца. Агънцата са най-сладкото нещо на света. По-сладки са от котета или палета, или прасенца. Струва ми се, че са почти по-сладки и от Щещин, но не смея да го кажа, за да не чуе Уле.

Докато овците се агнят, всяка сутрин тичаме до кошарата, за да видим колко нови агънца са се появили през нощта. Когато отваряш вратата на кошарата, всички овце блеят колкото им глас държи. Но агънцата блеят много сладко и тъничко, а не така грубо, като овцете-майки и овена. Почти всяка овца ражда по две агънца.

Една неделя сутрин, като влязох в кошарата, видях в сламата едно умряло агънце. Веднага изтичах при татко да му кажа. И той отиде да провери защо агънцето е умряло. Оказа се, че майка му

нямала мляко във вимето си. Горкичкото агънце! Умряло, защото не е могло да се нахрани! Седнах на прага на кошарата и се разплаках. След малко дойде Ана и чу всичко, та и тя се заплака.

— Не искам агънцата да умират — казах на татко.

— Никой не иска — отговори татко. — Но за съжаление тук има още едно, което ще умре.

Посочи ми едно мъничко агънце, което беше прегърнал, а то изглеждаше много жалко. Било братче на умрялото. Разбира се, и то не получавало мляко от майка си. А млякото е единственото нещо, което могат да ядат новородени агънца. Затова татко каза, че ще трябва да заколим братчето на умрялото агънце, за да не умре и то от глад. Като чухме това, Ана и аз заплакахме още по-силно. Страшен рев му дръпнахме.

— Не **искам** да умират агънца — креснах и се хвърлих на земята.

Тогава татко ме вдигна и рече:

— Не плачи, Лиза! — А после добави: — Ако искаш, опитай се да отгледаш това агънце с шише. Както правят с пеленачета.

Ах, колко се зарадвах! Не вярвам някога да съм се радвала така! Не знаех, че агънцата може да се хранят като пеленачета. Татко каза да не бъда прекалено сигурна. Смятал, че агънцето щяло все пак да умре, но защо пък да не опитаме.

Ана и аз изтичахме до леля Лиза, майката на Уле, и тя ни даде едно шише и биберон, с които давала мляко на Шещин, когато беше съвсем малка. После се върнахме при татко.

— Татко, не може ли да му дадем малко сметана на бедничкото? — попитах.

Но татко каза, че ако му дам сметана, агънцето щяло да се разболе. Стомахът му понасял само мляко, разрежено с вода. Татко ми помогна да приготвя млякото и стоплихме шишето в гореща вода. После пъгнах биберона в устата на агънцето. И, представете си, то веднага взе да суче. Личеше си колко е гладно.

— Така, отсега ти си майка на това агънце и то е твой храненик — каза татко. — Но то трябва да яде от ранно утро до късна вечер, тъй че гледай да не ти омръзне!

Ана каза, че ако ми омръзне, трябвало само да ѝ кажа и тя щяла с радост да храни агънцето вместо мен. Но аз ѝ се изсмях:

— Ха-ха! Да не мислиш, че на някого може да омръзне да храни агънце!

Кръстих агънцето Понтус и татко каза, че той ще е лично мой. Имах късмет, че всичко се уреди преди Ласе и Бусе да се събудят тази неделя сутрин, защото иначе сигурно щеше да има разправии за Понтус.

— Човек не може да се наспи една сутрин, без Лиза в това време да получи цяло агне! — мърмореше Ласе, защото го беше малко яд, че Понтус не е станал негов.

В началото всички деца от Шумотевица идваха да гледат, когато хранех Понтус. Но скоро им омръзна на всичките.

Чудна работа, колко са гладни агънцата! Като че ли почти непрестанно им се яде. Всяка сутрин, преди да тръгна за училище, отивах до кошарата, за да нахраня Понтус. Щом ме видеше, той пристигаше тичешком, размахваше мъничката си смешна опашница и блееше много сладко. Беше чисто бял, но на нослето имаше малко черно петно, та го различавах лесно от другите агнета. Агда го хранеше веднъж на ден, докато бях на училище. Но когато се връщах, трябваше веднага да му дам пак да яде. И още веднъж късно вечерта. Един ден помолих Ана да нахрани Понтус вместо мен, обаче тя каза:

— Утре! Днес нямам време.

Но нали бях обещала на татко да не ми омръзне да храня Понтус, и удържах на обещанието си. Защото страшно много го обичах. Най-много го обичах, задето се радваше толкова, когато ме виждаше. Понтус сигурно мислеше, че съм неговата истинска майка. Попитах Ласе и Бусе дали не смятат, че Понтус ме мисли за своя истинска майка и тогава Ласе изтърси:

— Да, положително. Ти приличаш досущ на овца.

Един ден татко ми каза, че трябва да науча Понтус да си пие млякото от дълбока паница. Защото не можело да се храни все така с биберон, докато стане голям овен!

Горкият Понтус! Не можа да разбере защо изведнъж му сложих под носа една паница. Изобщо не знаеше как се пие. Почна да ме души, за да провери къде съм скрила биберона, и взе много жално да блее.

Бусе беше там и гледаше.

— Я да си изпиеш млякото! — викна той на Понтус. — Толкова ли си глупав? Просто почваш и пиеш!

Много се ядосах на Бусе.

— Понтус никак не е глупав — казах. — А ти нищо не разбираш от агнета.

Понтус душеше млякото, блееше и гледаше тъжно.

Все пак разбирам повече от агнета, отколкото Бусе. Защото му намерих цаката! Потопих си ръката в млякото и, представете си, Понтус почна да смуче пръстите ми. Смука ли, смука и така излока цялото мляко. Мъничко се изля на земята, ама нейсе!

След това Понтус продължаваше да смуче известно време пръстите ми. Но една сутрин изглежда беше много, много гладен и не

дочака да си потопя ръката в млякото. Почна направо да пие. И успя. Оттогава нямаше вече нужда да смуче пръстите ми. Всъщност съжалявах, защото беше толкова сладък, като ги смучеше.

Напролет, когато се затопля, пускат овците на паша на нашето овче пасище. Тогава агнетата трябва да се научат да ядат трева. Но въпреки това им беше нужно и мляко, та всеки ден ходех до овчето пасище с моята паница. Заставах до оградата и се провиквах с всички сили „Понтус“. Тогава от далечния край на пасището се чуваше тихо блеене и Понтус пристигаше като стрела и размахваше лудешки опашчицата си.

Сега Понтус е пораснал и вече не получава мляко. Яде трева и скубе листа, и е много здрав, и накрая сигурно ще стане едър, прекрасен овен.

Кой знае, може би ще имам други агънца през живота си. А може би кучета или котки, или зайци. Но никой няма да е тъй миличък като Понтус. Никога, никога, никога няма да обичам някого толкова много, колкото обичам Понтус.

ПОНТУС ОТИВА НА УЧИЛИЩЕ

Ласе обичаше да ме дразни и често казваше:

— Във всеки случай щеше да е по-добре да имаш куче вместо агне.

Уле, разбира се, му пригласяше, защото той нали си има куче, което се казва Свип.

— То се знае, че е по-добре да имаш куче — викаше Уле.

— А защо, ако може да попитам? — сопнах се аз веднъж.

— Е, куче можеш да водиш със себе си навсякъде — отговори Уле. — То върви с теб, където и да отидеш.

— Пък Понтус само се влачи из овчето пасище — добави Ласе.

— Обаче агънцето е все пак по-сладко от кучето — обади се Ана, за да ми помогне.

— И какво от това — каза Ласе, — като ходи само из пасището!

Всичко това го изприказвахме един ден на връщане от училище.

На другата сутрин отидох както обикновено до пасището и повиках Понтус, и като дотърча такъв сладък и миличък, та просто да го изядеш, си помислих, че не бих го заменила дори за хиляда кучета. Помислих си още нещо. Помислих си колко е жалко, че той се разхожда само из пасището, където никой не вижда колко е сладък.

Свип понякога тича подир Уле чак до училището. Сигурно затова Уле каза, че кучето върви с теб навсякъде. Веднъж Госпожицата позволи на Свип да влезе в клас и да лежи на пода до чина на Уле.

Да, ама това беше Свип! А горкият Понтус трябваше да ходи само из пасището. Сега стоеше и си пиеше млякото от паницата, пък аз си мислех колко подигравателно говореше Ласе и колко е несправедливо, че кучета могат да ходят навсякъде, но агънца — не! И след като Понтус си изпи млякото, реших да го заведа със себе си на училище. Щях да му дам да разбере на Ласе, за да млъкне най-сетне.

Училището е в Голямо село. Пътят дотам е доста дълъг и всички деца от село Шумотевица винаги вървим заедно. Сутрин ми беше трудно да се приготвя навреме, тъй като трябваше първо да ходя до овчето пасище и да нахраня Понтус. И тази сутрин, когато реших да заведа Понтус на училище, всички останали вече ме чакаха пред оградата на Уле.

— Побързай, Лиза — извика Брита, — иначе ще закъснеем!

Тогава се обърнах към Понтус и извиках:

— Побързай, Понтус, иначе ще закъснеем!

Никога не съм виждала толкова смаяни деца като Ласе, Бусе, Уле, Брита и Ана, когато забелязаха Понтус.

— Той... той пък къде ще ходи? — попита Ласе.

— На училище — отговорих. — Та може би най-сетне ще престанете да ми опявате, че само кучета могат да ходят навсякъде.

Честна дума, много се учудиха.

— Лиза, сигурна ли си, че главата ти е наред? — попита Ласе.

— Знаят ли мама и татко? — обади се Бусе.

Когато Бусе попита дали мама и татко знаят, малко се разтревожих. За това не бях помислила. Но Ана плесна с ръце и взе да се смее, и каза, че защо пък да не може агънцето да отиде на училище, също като кучето. Да, точно това мислех и аз! И, не щеш ли, Ласе се разкикоти доволно и каза:

— Хайде, да върви с нас! Макар че Госпожицата сигурно ще се побърка!

Тогава забързахме надолу по склоновете. И Понтус с нас. Отвреме навреме спираше, сякаш се чудеше дали това е редно, или не. Но аз му подвиквах само „Понтус“ и той отговаряше така умничко „беее“, а после заситняше подире ми.

Трая по-дълго от обикновено да стигнем до училището и закъсняхме. Звънецът беше бил и децата бяха влезли в клас. В Голямо село и село Шумотевица няма много деца и затова седим всички в една класна стая и имаме една учителка, въпреки че сме в различни класове.

Понтус се спъна, когато се качваше по стълбата, и трябваше да му помогна малко.

— Може би още не е дорасъл за училище — каза Ласе.

Преди няколко години, когато Ласе трябваше да тръгне на училище, не можеше нито минутка да седи мирно. Тогава Госпожицата реши, че още не бил дорасъл за училище. Върна го вкъщи и му каза да

дойде пак догодина. Защото преди това трябвало да се наиграе. Ласе като че ли не можа да го забрави. И сега си го върна на Понтус.

Брита почука на вратата и влязохме.

— Извинете, че закъсняхме — каза Брита.

Едва го изрече, и Уле се разкиска. Всички останали си мълчахме, само Уле се кикотеше, сякаш някой го гъделичка.

— Днес си много весел, Уле — каза Госпожицата.

Понтус стоеше зад нас, тъй че никой не го виждаше. Но изведнъж се чу едно тихичко, сладко „беее“, и Понтус провря главичката си между нас. Всички деца по чиновете направо подскочиха. Госпожицата също, между нас казано.

— Какво за Бога... — каза тя, — да не би вие да сте довели това агънце?

— Лиза... — започна Ласе, но после млъкна, защото сигурно си е рекъл, че Госпожицата може да ми се разсърди. Трябва да си призная, че и аз се поизплаших.

— Нали сега учим за домашните животни — казах доста тихо, — та си помислих, че...

— Какво си помисли? — попита Госпожицата.

— Че би било добре всички да видят истинско агънце — казах, въпреки че всъщност това ми дойде на ум чак тогава.

Госпожицата взе да се смее от сърце и всичките деца също. Особено Уле. Той така се смееше, че смехът сякаш извираше от него.

После заведохме Понтус до катедрата. И всички дойдоха да го помилват. А по естествознание учихме за овцете и аз трябваше да разкажа как съм отгледала Понтус с биберон. Всички много го заобичаха и му изпахме „Бее, бее, агънце бяло“. Но според мен цялата врява омръзна на Понтус и той закопня да се върне на пасището. Обаче въпреки това беше послушен и стоя мирно до чина ми до края на часовете. Освен сегиз-тогиз. Тогава правеше малки подскоци и блееше. И всеки път Уле почваше да се смее. Опираше глава на чина си и така се смееше, че всички останали също се разсмиваха.

Когато времето е топло и хубаво, през междучасието винаги сядаме на училищните стълби и там си ядем сандвичите. Така направихме и сега. Носех си мляко в едно шише, както обикновено, и го дадох на Понтус. От Госпожицата взех назаем една паница, в която му го сипах. Всички деца много се забавляваха, като гледаха как

Понтус пие мляко. А пък Ана ми даде половината от своето мляко, за да не остана без.

След това Понтус се разлудува из училищния двор и по едно време реши да си гризне от морковите, които тъкмо се бяха подали в зеленчуковата градинка на Госпожицата. Но аз го прогоних оттам и му казах да кротува, докато се прибере на своето пасище.

Когато учебният ден свърши, и щяхме да си тръгнем към дома, Ласе каза:

— Утре ще учим за говедата. Ще стане весело. Защото смятам да доведа бика.

Тогава Уле избухна в такъв смях, та чак взе да хълца.

— Макар че ще ни бъде малко тясно, ако го държа до чина си — добави Ласе.

Но Госпожицата каза, че не трябва повече да водим живи животни в училището. Въпреки че наистина можело да е полезно, когато учим естествознание. Но с течение на времето ставало малко досадно.

— Ами да, представете си, когато почнем да учим за крокодила... — обади се Ана.

А Уле нададе същински вой от смях и с мъка изквича:

— Тогава аз ще доведа един крокодил!

На връщане Понтус много се умори. Редувахме се да го носим нагоре по всичките склонове. После заедно го заведохме до пасището. Никога не съм виждала агне да бяга с такива подскоци като Понтус, когато го пуснахме в пасището. Втурна се в галоп към другите овце и блееше, та проглуши цялото пасище.

— Личи му, че още не е дорасъл за училище — каза Ласе.

КОГАТО СЕ ПРИБИРАМЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

Винаги пада голяма веселба, когато ние, децата от село Шумотевица, се прибираме от училище. Защото тогава си бърбим за най-различни неща, които са станали в училището, а понякога си разказваме приказки или говорим за това какво ще правим, когато пораснем, и ей такива работи. Друг път сядаме край пътя да си починем малко, сегиз-тогиз се катерим по дърветата или ходим по крайпътната ограда, вместо по пътя, за да не е толкова скучно.

Мама казва, че не може да разбере защо връщането от училище трае повече от двойно по-дълго от отиването. И аз не го разбирам. Странно е, няма що! Но просто няма как иначе. Не виждам как бихме могли да го променим.

Един ден през пролетта, когато се върнахме страхотно късно, мама ми каза:

— Разкажи ми сега точно какво правихте по пътя!

И аз започнах. Ето как беше:

Първо отидохме в магазина в Голямо село и купихме бонбони за дядо. Дядо много обича бонбони, а ние обичаме да му ги купуваме. Защото той си ги държи в ъгловия шкаф в своята стая и ни черпи почти всеки път, когато отиваме при него. Брита купи бонбоните. Щеше да ни се услади, ако ги бяхме опитали, обаче знаехме, че не бива. Брита ги мушна в училищната си чанта и каза:

— Ако шестимата си хапнем от бонбоните, за дядо ще остане само пликчето.

— Тая няма да я бъде — рече Ласе. — Хайде по-бързо да се приберем, преди да е станала някоя беля!

Тръгнахме към къщи. Но Бусе е страшно лаком за бонбони и разни такива неща, та каза:

— Де да имах една کرونا! Щях да си купя бонбони за целия ден!

— Да, обаче нямаш никаква کرونا — обади се Ана. — Случайно!

— Нямам, ама представи си, че намеря — рече Бусе. — Случайно!

— И как ще стане това? — попита Брита. — Винаги зяпаш във въздуха, докато вървиш. Поне да гледаше в земята!

Тогава Бусе реши да гледа в земята. И сигурно не беше минал повече от петдесет метра, когато намери една крона. Сякаш стана чудо! Дали пък няма джудженца, които чуват какво си пожелава човек и почват да ръсят крони по пътя? Тази крона лежеше точно на разклона, където се отделя пътят за село Шумотевица.

Отначало Бусе застана и се вторачи в кроната, сякаш мислеше, че му се привижда. Но после я взе и хукна обратно до магазина да купи бонбони. Ние го чакахме на разклона. И когато дойде, почерпи всички с бонбони.

— Виж ти, колко било лесно да се намерят пари! — каза Бусе. — Какви богатства сме изгървали!

Че като взехме след това всички да зяпаме в земята! По едно време Ласе рече:

— Де да имах една крона!

Защото си мислеше, че някое джудже може би ще даде и на него една крона. Обаче не намери никаква крона. Тогава каза:

— Де да имах петдесет йоре!

Обаче и петдесетаче не намери. Въпреки това не искаше да се предаде, а продължи:

— Де да имах десет йоре!

Но дори и десетаче не намери и тогава изръмжа сърдито:

— Ще видите, че ще намеря едно йоре!

Ама и това не намери. Нито той, нито някой от другите. Изобщо, от онзи път, когато Бусе намери кроната, никой от нас не е намерил дори едно йоре.

Докато вървахме, Бусе току ни черпеше с бонбони. Но накрая измисли да се състезаваме кой ще задържи своя бонбон най-дълго в устата си, преди да се разтопи. Сигурно го измисли, за да не се свършат прекалено бързо бонбоните. Но, както и да е, това състезание ни хареса. Лапнахме по един бонбон и го смучехме колкото може побавно. И като мина известно време, застанахме в кръг на пътя с изплезени езици и взехме да сравняваме. И се оказа, че от бонбоните не е останало почти нищо. Бяхме стигнали наред път до село Шумотевица и стояхме точно срещу къщата на обуцаря Добриак. Обуцарят подаде глава през кухненския си прозорец и извика, че ако

на някого от нас е останал още малко ум в главата, нека вземе поправените обуца на Агда и да ѝ ги занесе. Бързо си прибрахме езиците, защото не искахме някой да ни гледа като сравняваме. Тъй или иначе, Брита спечели бонбоненото състезание. А Ласе взе обувката на Агда и ги пъкна в раницата си.

После Уле реши да се състезаваме кой ще задържи най-дълго дъха си. И го направихме. Но за всеки случай първо отминахме къщата на обувчаря. Защото на него сигурно и това щеше да се стори глупаво — да стоиш насред пътя и да задържаш дъха си.

Доста дълго задържахме дъха си. След това казах на мама, че не се прибрахме толкова късно само заради дъха, разбира се, но **донякъде** се дължеше и на това, че толкова дълго задържахме дъха си. Ласе твърдеше, че той е спечелил, но тогава Уле каза:

— Ами! На Бусе лицето беше посиняло повече от твоето!

После Ласе предложи:

— Хайде сега да видим кой може да плюе най-далеч. Обаче няма никакъв смисъл да участват момчетата. Защото изобщо не могат да се надплюват.

Как се ядосахме Брита, Ана и аз! Ние можем да плюем колкото всеки друг! Брита каза, че ако не ни дадат да участваме, момчетата няма нужда да идват утре на нейния рожден ден. Тогава решиха да участваме. Но Ласе спечели, естествено. Макар че Ана плюеше по-далеч и от Бусе, и от Уле.

Обувчарят има една ливада, която напролет се наводнява. Тогава прилича на малко езеро. Насред ливадата лежи огромен камък. Пролетно време стърчи над водата като островче. Когато стигнахме до ливадата на обувчаря, спряхме да си починем малко.

— Искане ми се да отида до оня камък — рече Ласе. Всички казахме, че и на нас ни се иска. Тогава Ласе намери няколко дълги оградни пръта и ги сложи като мост до камъка. И един по един изпъзяхме дотам. Ласе тръгна пръв. Времето беше хубаво и слънчево и се оказа много приятно да седим на камъка под слънцето.

— Ех, да имахме и нещо за ядене! — въздъхна Ана.

Но нямахме. Бонбоните се бяха свършили. Тогава Ласе взе да рови из раницата си. Там бяха обувката на Агда и един сандвич със сирене, който Ласе не беше успял да изяде в междучасието. Играехме, че камъкът уж е кораб, който се носи безпомощно из морето, и още на

другия ден някои от моряците ще умрат от глад, ако не дойде помощ. Ласе раздели сандвича на шест равни парчета, даде ни ги и каза:

— Приятели, само тези залци ни делят от сигурна смърт. Но се дръжте като вашия капитан — бъдете храбри!

Капитанът беше самият той, разбира се. После каза, че най-страшното било, дето нямаме вода и трябва на всичкото отгоре да умрем и от жажда. Тогава се обади Бусе:

— Хайде де! Нали цялата ливада е пълна с вода, та чак прелива!

А Ласе рече, че Бусе е глупендер. Около нашия кораб имало само солена вода и Ласе смятал да застреля всеки, който се опита да пие от нея.

— Защото ако пиеш солена вода, полудяваш — добави Ласе.

След това легна върху камъка и почна да се преструва, че бълнува от глад и жажда, а Бусе каза:

— Май че все пак е нагълтал доста солена вода!

Ласе се надигна на колене, склучи ръце и взе да крещи „Помощ, помощ“, та проехтя надалеч, а на нас ни стана чак страшно. И както си крещеше колкото му глас държи, кой мислите довтаса тичешком? Самият обуцар! Решил, че Ласе наистина крещи за помощ и беше зъл като оса.

— Както сте се добрали дотам, можехте и да се върнете — викна той. — Пустите му дечурлига!

Но въпреки това нагази във водата и ни пренесе един по един от камъка на сухо. Вярно, че беше обут с високи гумени ботуши, и вярно, че през цялото време ни хокаше, но все пак беше мило от негова страна да ни спаси. Макар и съвсем излишно. Обаче това не посмяхме да му кажем, разбира се.

Побързахме да изчезнем оттам, а той крещеше подире ни, че шумотевийските дечурлига така му били дошли до гуша, както нищо друго не му било идвало до гуша през целия му живот, и да не сме посмели друг път да пипаме оградните му пръти.

След като повървахме доста време, случайно погледнах раницата на Ласе и казах:

— Какво направи с обуцата на Агда?

Ласе ужасно се умърлуши. Призна, че обуцата, естествено, са останали на камъка. Беше ги сложил там, когато търсеше сандвича.

Тръгнахме всички обратно, защото ни дожаля за Ласе, ако се върне сам.

И наистина, обувката лежаша на камъка, увити във вестник. Но обувчарят беше отнесъл прътите. Тъй като беше толкова топло и слънчево, Ласе реши да се събуем боси и всички да изгазим до камъка. Така и направихме. Оказа се, че водата не е особено студена. Представяхме си, че камъкът е разбит кораб, а ние сме пирати, които трябва да се качат на него, за да спасят едно ценно съкровище — обувката на Агда. Обаче разбитият кораб уж беше пълен с други пирати, които пазеха съкровището, и ние тичахме из водата и стреляхме по тях. А Ласе ни предвождаше и се покатерихме на кораба, стиснали ножове между зъбите — всъщност бяха само клечки, разбира се, но ние се преструвахме, че са ножове. Най-последно всички се качихме на камъка и Ласе размаха обувката на Агда над главата си, и изкрещя:

— Плячката е наша! Смърт на всеки, който приближи!

Тогаво дойде обувчарят. Не друг, а той приближаваше. Горкият, направо го съжалих, като видях как ни гледа. Защото сега вече разбра, че напразно ни е спасил. Стоя доста време със зинала уста и не

продума. А ние седяхме на камъка, като онемели. Но най-сетне обуцарят дойде на себе си.

— Махайте се! — кресна той. — Махайте се, докато не съм ви изпотрепал всичките!

И ние наскочихме от камъка и изпляскахме до брега, грабнахме си обуцата и чорапите и дим да ни няма! А обуцарят крещеше подире ни, че това на какво приличало и дали в Шумотевица нямало място, където да вдигаме врява.

След това тръгнахме към къщи. Изобщо не спирахме повече. Освен веднъж, за да разгледаме едно гнездо, което Бусе знаеше. Покатервахме се на дървото един по един и го гледахме. Вътре имаше четири малки светлосини яйца. Бусе има такива яйца в своята сбирка. Но иначе Бусе много се грижи за птичките и за гнездата им. И ние надничвахме много предпазливо. Не ни отне прекалено много време.

Но когато разказах всичко на мама, тя рече:

— Сега почвам да разбирам, че наистина е невъзможно да се приберете от училище преди пет часа.

А Ласе отиде при Агда и ѝ каза, че утре щяла да получи поправените си обуца. Прибрал ги на много сигурно място. Нямамо нужда да се тревожи, че ще изчезнат през нощта. Защото били на един разбит кораб, пазен от пирати. И от един страшно свиреп обуцар.

НА УЛЕ МУ СЕ КЛАТИ ЗЪБ

Един ден Госпожицата каза на Уле:

— Защо през цялото време си пъхаш пръстите в устата, Уле?

Уле много се засрами и отговори:

— Клати ми се зъб.

— Ами извади го, когато се прибереш вкъщи — рече Госпожицата. — Сега имаме смятане. А утре всички ще видим дупката, където е бил зъбът.

Уле страшно се уплаши. Защото смята, че е ужасно да му вадят зъб, дори когато се държи съвсем хлабаво. Аз също, между другото.

— Хайде де! Изобщо не боли, като се вади такава малко млечно зъбче! — казва татко.

Много е възможно всъщност да не боли чак толкова, но все пак е страшно. Получаваме по десет йоре за всеки зъб, който татко ни вади. Е, той ни вади само онези, дето се клатят, разбира се, но и това ни стига. Имам чувството, че постоянно ми се клати някой зъб. Бусе никак не се страхува от вадене на зъби. Та спорел мен не би трябвало да получава по десет йоре, когато си ги вади. Той просто връзва един дебел конец за зъба и, хоп, дръпва, и зъбът изхвърча. Въпреки това татко дава всеки път на Бусе десет йоре само заедто е толкова храбър.

Но Уле, бедничкият, се страхува повече от мен от вадене на зъби. Докато се прибирахме от училище, всички трябваше да пипнем

разклатения зъб. И той наистина едва се крепеше.

— Като едното нищо ще ти го цъкна — каза Бусе.

— Ще цъкнеш другия път! — викна Уле. През цялото време, докато стигнахме вкъщи, той вървеше с наведена глава и почти не продумваше.

— Хайде, няма смисъл да се тревожиш за един разклатен зъб. Чудото голямо! — казах. Защото страшното е само, когато на теб самия ти се клати зъб.

— Знам какво ще направим — рече Ласе. — Като се приберем, ще вържеш един конец на зъба, а другия край ще вържем за оградата. След това ще нагряя един железен шиш да се нажежи и ще замахна с него точно пред носа ти, за да се изплашиш и да отскочиш назад, и зъбът ще изхвърчи.

— Ще ти дам аз един нажежен шиш! — кресна Уле озлобено. Предложението никак не му хареса. Но все пак върза конец на зъба, когато се прибрахме, и го подръпваше от време навреме, за да се разхлаби зъбът още повече. Защото по някакъв начин **трябваше** да се отърве от него. Нали Госпожицата беше казала, че на другия ден иска да види дупката. Мисля, че точно това тормозеше най-много Уле. Че трябва да извади зъба до следващия ден. Иначе Госпожицата щеше да разбере, че го е страх да си извади зъба, а Уле не искаше тя да разбере това.

Ана се опита да го утеши и му каза:

— До утре Госпожицата може би ще забрави твоя зъб.

Но Ана знаеше толкова добре, колкото и Уле, че нашата Госпожица никога нищо не забравя. „Опасна жена — страхотна памет има“, казва Ласе.

Играхме на народна топка долу на пътя, както винаги в пролетните вечери. И през цялото време от устата на Уле висеше дългият черен конец. Изглеждаше много смешно, когато тичаше. Понякога той сякаш забравяше зъба и конца, и цялото си нещастие, защото почваше да се смее и да говори както обикновено. Но след това изведнъж ставаше мрачен и особен, подръпваше боязливо конца и въздишаше.

— Часът е вече седем, а ти още не си извадил този зъб — каза Ласе най-последно. — Дали да не опитаме все пак с шиша?

А Бусе поиска да види още веднъж зъба и каза:

— Ти не си наред! Той се държи само на едно жалко парченце кожа. Я го извади!

Уле се разтрепери, като го чу. Та нали точно това последно парченце кожа е най-страшното.

Когато ни омръзна да играем на народна топка, отидохме при дядо. Разказахме му, че на Уле му се клати зъб.

— Трябва да го извади тази вечер — каза Ласе. — Защото Госпожицата иска да види утре дупката.

Уле едва не се заплака, като чу Ласе да говори така.

— Ох-ох, да-да — въздъхна дядо. — Ох-ох, да-да, тия зъби! Когато бях малък...

— Да, дядо, разкажи как е било, когато си бил малък — каза Ана и се сгуши в скута му.

Тогава дядо ни разказа, че когато бил малък, цял месец имал ужасен зъбобол и накрая бил принуден да отиде при ковача да му извади зъба. По онова време в общината нямало зъболекар. И ковачът взел едни големи клещи и извадил на дядо един зъб. Страхотно го заболяло. Но като се прибрал вкъщи, дядо пак имал ужасен зъбобол. Защото ковачът му извадил друг зъб, а не болния. След това дядо цял месец търпял зъбобола, но не смеел да отиде отново при ковача, понеже толкова много заболяло, когато ти вадят голям кътник с обикновени клещи. Но най-сетне болките станали толкова силни, че **трябвало** да отиде. И този път ковачът извадил болния зъб. Обаче май си изкълчил ръката с тези клещи, каза дядо, защото зъбът имал много големи корени и се бил вкопчил здраво в челюстта.

— Горкият дядо! — каза Уле. Но според мен той мислеше, че ще е поне толкова страшно да се извади неговият зъб, въпреки че изобщо нямаше корени.

— Не мога да си представя, дядо, че си бил малък и те е било страх да ти извадят зъб — каза Ана.

— Ох-ох, да-да, това беше отдавна — рече дядо. — Сега са ми останали само три зъба, и те много скоро ще си паднат сами.

— И никога вече няма да те е страх — каза Ана много доволно.

— Да, да, миличко, никога вече няма да ме е страх — отговори дядо.

После отиде до ъгловия шкаф и извади бонбоните. Даде на всеки по един и каза:

— Не яжте бонбони! Само ще ви заболят зъбите! Ох-ох, да-да!
След това пожелахме на дядо „лека нощ“ и си тръгнахме.

— Е, какво ще правим сега с твоя зъб? — попита Ласе. — Може би искаш да седи там, докато остарееш колкото дядо!

Уле се ядоса и не му се чудя.

— Да не би да ти пречи? — викна. — Зъбът си е мой и толкоз!

— Да, но кога ще го извадиш? — попита Брита.

Уле пипна конеца и каза:

— Утре сутринта. Може би.

После хукна към дома си, горкичкият! Тогава Ласе каза:

— Жал ми е за Уле. Но знам какво ще направя. Когато Уле заспи, ще се прекатеря при него и ще му извадя зъба.

— Ами! — казахме ние. — Няма да можеш.

— Мога! И още как! — рече Ласе. — Зъболекарят Ларш Ериксон вади зъби с пълна упойка — добави той и взе да се перчи.

Всички решихме да отидем с него да гледаме. Изтичахме горе в стаята на Ласе и Бусе и седнахме да чакаме.

Трите къщи на село Шумотевица стоят много близо една до друга. Има само два-три метра между Южната, където живее Уле, и Средната, където живеем ние. А между двете расте една липа и Ласе, Бусе и Уле винаги се прекатерват през нея, когато си ходят на гости. Стаята на Уле е точно срещу стаята на Ласе и Бусе, където седяхме и чакахме.

Чувахме, че Уле шумоли отгатък в стаята си. Най-сетне Ласе извика:

— Няма ли да си легнеш скоро, Уле?

— Върви ти да си легнеш! — кресна Уле.

— Бусе и аз вече сме си легнали — провикна се Ласе и всички се закискахме тихичко. Защото те лежаха на пода и бяха облечени.

— Не ти ли се спи, Уле? — викна Бусе подир малко.

— Да, ама как да заспя, като цялото време крещите — отговори Уле.

Значи си беше легнал или поне можехме да се надяваме, че си е легнал.

— Загаси лампата, Уле! — извика Ласе.

— Загаси си твоята! — изкрещя Уле. И Ласе загаси. Седяхме в тъмното и чакахме. След малко Уле също загаси лампата в стаята си.

— Дано заспи скоро, че иначе **аз** ще заспя — каза Ана и се прозя.

В същия миг чухме нещо да пращи в липата. Уле се беше запътил насам. Брита, Ана и аз бързо се мушнахме в дрешника. А Ласе и Бусе се метнаха в леглата си и дръпнаха завивките до ушите си.

— Слушай, Бусе — каза Уле, когато се подаде на прозореца, — утре може би ще съм болен и няма да отида на училище. Така че не ме чакайте.

— Болен ли? Защо ще си болен? — попита Ласе. — Ако вечер си лягаш навреме, ще си здрав като рибка!

— Боли ме корем — рече Уле и изпълзя обратно в стаята си.

Сигурна съм, че го болеше корем само защото се притесняваше за зъба си.

Чакахме дълго, дълго и накрая толкова ни се доспа, че с мъка държахме очите си отворени.

— Трябва да е заспал вече — каза най-сетне Ласе и тръгна да пълзи през липата.

— Буден ли си, Уле? — прошепна съвсем тихо.

— Не, вече спя — отговори Уле.

Трябваше да почакаме още малко. Но най-после Ласе каза, че щял да влезе и да види дали Уле е заспал, защото ако **още** не е заспал, значи е болен, и Ласе щял да впрегне колата и да доведе доктора. Тогава всички изпълзахме през липата колкото можехме по-тихо. Ласе си носеше фенерчето. Освети леглото на Уле. И там лежеше Уле и спеше, а конецът висеше от устата му. Ох, колко ме беше страх! Усещах колко е ужасно да ти вадят зъб! Ами ако го заболи много и Уле почне да крещи? И какво ще каже, като ни види всичките там? Ласе хвана здраво конца и каза:

*Едно, две, три,
на четири, зъб, падни!
На пет ще се съмне,
на шест ще се гръмне.*

И точно когато каза „гръмне“, Ласе дръпна — и зъбът се залюля на конца. А Уле дори не се събуди. Само промърмори на сън:

— Много ме боли корем.

Бусе опита да го събуди, но не успя. Тогава Ласе каза, че така е по-добре, защото Уле може би щял да си помисли, че е дошъл призрак и му е извадил зъба. Ласе върза конеца за лампата и зъбът повисна там и се полюшваше. Още със събуждането си утре сутринта, Уле първо него щеше да види. Ех, как щеше да се зарадва!

На другия ден Уле изобщо не го болеше корем. Стоеше пред портата и ни чакаше, както обикновено. И така се хилеше, че на горната му челюст се виждаше голяма дупка.

— Ти ли го направи, Ласе? — попита той.

И тогава му разказахме, че всички сме били в стаята му. Уле се разсмя още повече, като чу какво е казал на сън. Толкова беше радостен, че подскачаше. По едно време рече:

— Всъщност не е толкова страшно да ти вадят зъб.

— Не е, особено с упойка — отговори Ласе.

И се наговорихме да си вадим един на друг всичките зъби нощем. Всичките, които се клатят, разбира се.

Когато стигнахме в училище, Уле отиде право при Госпожицата, раззина широко уста и каза:

— Вижте, Госпожице, извадих си зъба.

— По-точно, аз му го извадих — промърмори Ласе от своя чин. Но Госпожицата не го чу.

АНА И АЗ САМИ НЕ ЗНАЕМ КАКВО ПРАВИМ

Ана и аз си имаме едно местенце зад пералнята, където потайничетата цъфтят най-рано. Имам си и друго място, там расте пача трева. А съсънки никнат по всички поляни около село Шумотевица, та просто гъмжи от тях. Берем потайничета, пача трева и съсънки. И щом човек си сложи китката под носа, усеща, че е дошла пролетта, дори ако е замижал.

Ана и аз имаме и трето пролетно място. То е до един дълбок вир. Там държим две щайги, върху които сядаме. Водата бучи край нас, но ние не се намокряме, или поне не много. Около вира растат песекени. Гъсто-гъсто все песекени и ние сякаш седим в същинска зелена зала от шума. Доста често ходим на вира. Когато песекенията цъфти и слънцето грее, и водата бучи край нас, ми се струва, че това е най-чудното пролетно място. Но Брита не го разбира. Един ден през пролетта, когато Ана и аз седяхме там, дойде Брита и подаде нос между храстите. Видя ни долу до вира и каза:

— Какво правите там?

Ана и аз се спогледахме и взехме да мислим.

— Сами не знаем какво правим — рекох.

Защото не знаехме. Тогава Брита си тръгна и каза, че щом човек сам не знае какво прави, значи то не е нищо особено, и би било по-добре да прави нещо друго. Но Ана и аз останахме там, макар че не знаехме какво правим.

Край този вир растат алтънчета. И не щеш ли, хрумна ми да кажа на Ана, че съм принцеса Алтънка. Тогава Ана рече, че тя пък била принцеса Иглика.

— Добре дошла в **моя** зелен дворец — казах аз.

— Добре дошла в моя зелен дворец — рече Ана.

Сетне известно време си бяхме почти сърдити за това кому всъщност принадлежи зеленият дворец. Но после измислихме, че Алтънка и Иглика са близначки и живеят всяка в своята половина от двореца.

— О, ти, мой зелен дворец, о, ти, моя буйна река — каза Ана със своя престорен глас, както говори, когато си играем само двечките. Тогава и аз казах:

*О, ти, мой зелен дворец,
о, ти, моя буйна река.*

После откъснах клонки песекиня и си ги втъкнах в косите. И Ана направи така.

— О, мои бели, бели цветчета — казах и си помислих, че Ана сигурно ще каже същото. Но тя не го направи.

— О, мои бели, бели... зайчета — рече.

— Какви ти зайчета? — ококорих се аз.

— Моите омагьосани зайчета — отвърна Ана. Каза, че в своя зелен дворец имала златен кафез с две мънички омагьосани зайчета. И добави: — Ха-ха, а ти пък си нямаш!

Обаче в същия миг зърнах един жабок, седнал на ръба на вира, и извиках:

— О, ти, мое омагьосано жабоче!

И побързах да го уловя. Та нали всеки знае, че жабоците обикновено са омагьосани принцове. В приказките де. Ана също го знаеше и страшно ми завидя за моя жабок.

— Ох, може ли да го подържа мъничко? — попита тя.

— Ти си дръж белите зайчета — казах.

Но Ана взе да ме моли да подържи малко моя жабок и накрая й го дадох.

— Ами ако наистина е омагьосан принц — каза Ана.

— Май че песекинята ти е замаяла главата! — рекох.

Но после се размислих. Песекинята ухаеше толкова силно на слънчевия пек, че може би и на мен ми се замая главата. Защото изведнъж си казах, че **кой знае** дали той все пак не е омагьосан принц. По онова време, когато е имало омагьосани принцове, сигурно е имало и **обикновени** жабоци, които не са били никакви принцове. И може да е станало така, че някой омагьосан принц е бил пропуснат, тъй като хората са мислели, че е обикновен жабок. И ако тогава не се е намерила принцеса да го целуне, той си е останал жабок за вечни времена, дори след като приказките са свършили. Бедничкият! И ето го сега, забравен във вира на село Шумотевица! Попитах Ана дали не мисли също като мен и тя се съгласи.

— Така — рекох, — значи не ни остава нищо друго, освен да го целунем, за да се развали магията.

— Фу, каква гнусотия! — извика Ана.

Но тогава й казах, че ако навремето принцесите са били такива глупачки и глезли като нея, водите до ден днешен щяха да гъмжат от

омагьосани принцове.

— Ама нали ние не сме истински принцеси — опита да се измъкне Ана.

— Трябва поне да проверим — казах. — Ако си помогнем една на друга, може би ще стане.

— Първо ти, принцесо Алтънке — отсече Ана и ми подаде омагьосания принц. Стиснах го в ръка и го погледнах, и като си представих, че трябва да го целуна, ми стана гадничко в стомаха. Но нямаше как.

Изведнъж се сетих за нещо.

— Слушай, Ана — рекох. — Ако наистина е омагьосан принц, помни, че жабокът беше мой.

— Какво искаш да кажеш? — попита Ана.

— Ами... ако му се полага принцесата и половината кралство, нали знаеш как е!

Но тогава Ана се ядоса.

— Ако ти помогна и го целуна, той ще е толкова мой, колкото и твой — викна тя. — Нека сам да избере!

И тогава решихме принцът сам да избере дали иска да вземе принцеса Алтънка или принцеса Иглика. После казах:

*Едно, две, три,
на четири принц стани!
На пет ще се съмне,
на шест ще се гръмне!*

Сетне замижах и целунах жабока.

— Сигурно е здравата омагьосан — каза Ана, след като не се появи никакъв принц. — Мисля, че няма смисъл да го целувам.

— А, такива да ги нямаме! — сопнах й се аз. — Заповядай, принцесо Иглико!

Тогава тя пое жабока и го целуна съвсем набързо. Но го направи така припряно, че в бързината изпусна жабока и той заподскача с всички сили и изчезна.

— Диване! — викнах. — Изтървахме омагьосания си принц.

— Виж какво — обади се Ана, — струва ми се, че все пак са нужни истински принцеси, за да им подейства на тия грозници.

В същия миг иззад храстите чухме страхотен смях. И там стояха Брита, Ласе, Бусе и Уле. Значи бяха видели и чули всичко.

— Гледайте, ето ги тези двете, дето сами не знаят какво правят — каза Брита.

А Ласе взе да върти очи и занарежда:

*О, ти, мой зелен дворец,
о, ти, моя буйна река,
о, мои бели, бели цветчета!*

— О, мои бели, бели зайчета — добави Бусе.

— После жабокът получи кралството и половин принцеса — каза Уле и прихна да се смее.

Тогава Ана взе една празна консервена кутия от аншоа, която си държим при вира, гребна от водата и я плисна върху Уле.

— Ти луда ли си?! — кресна Уле. — Какво си въобразяваш, че правиш?

— Толкова ме е яд, та сама не знам какво правя — отговори Ана.

Аз пък топнах ръка във водата и изпратих една струя право в ухото на Ласе.

— Точно така — казах. — Ана и аз изобщо не знаем какво правим.

КОВЧЕЖЕТО НА МЪДРЕЦИТЕ

Уле така си пазеше онзи зъб, който Ласе му извади, сякаш беше бучка злато. Държеше го в кибритена кутийка в джоба си и отвреме навреме го вадеше и разглеждаше.

Няколко дни по-късно на Бусе се разклати зъб. За него поне нямаше да е никакво геройство да си го извади сам, както обикновено. Но сега Бусе си беше наумил и на него да му вадят зъбите, докато спи. Затова вечерта, преди да си легне, той върза един дълъг конец на зъба си, а другия край омота здраво около дръжката на вратата. И на сутринта, когато Агда дойде да събуди момчетата и отвори вратата, Бусе се събуди сам, без Агда да го раздруса както обикновено.

— Чудна работа, колко хубаво можеш да се забавляваш със зъби! — каза Бусе, докато отивахме на училище същия ден. И той беше сложил зъба си в кибритена кутийка и двамата с Уле сравняваха зъбите си. Ласе се дразнеше, задето няма изваден зъб. Но каза:

— Къде ли съм сложил онзи кътник, който ми извади зъболекарят, когато дойде миналата година в Голямо село.

Вечерта той прерови много основно своето чекмедже на скрина и намери сума хубави неща, които беше смятал за навеки загубени. В една кутия от пури лежаха няколко кестена и пет-шест гилзи от ловджийски патрони, една развалена свирка, пет счупени оловни войника, развален автоматичен молив, развален часовник, развалено фенерче и накрая — кътникът. И той развален, по-точно — наяден. Именно затова трябваше да се извади. Ласе разгледа всичките си повредени неща и каза, че ще ги поправи, когато му остане време. Е, освен зъба, разбира се. Него сложи в кибритена кутийка. И цялата вечер Ласе, Бусе и Уле се разхождаха и потракваха с кибритените си кутийки, и се правеха на важни, та дори не искаха да играят на народна топка. Брита, Ана и аз играехме на дама и не им обръщахме внимание.

— Толкова ми писна от зъби, че ми идва да си изплюя моите — каза Брита.

Тъкмо тогава дойдоха момчетата. Бяха прекарали доста време в стаята на Ласе и Бусе. И сега се правеха на страшно хитри.

— Няма да казвате на момичетата какво правите! — почна Ласе.

— Ами! И таз добра, да кажем на тях! — рече Бусе.

— Дума да не става! — обади се и Уле.

Брита, Ана и аз щяхме да се пръснем от любопитство. Но бяхме разумни и дума не им продумахме.

— Сега е твой ред, Ана — казах.

И продължихме да играем на дама като щури и да се преструваме, че не сме любопитни.

Ласе, Бусе и Уле седнаха край пътя и ни гледаха. Бусе попита Ласе:

— На сигурно място ли го скри?

— Бъди спокоен — отговори Ласе. — Ковчежето на Мъдреците трябва да се укрива на сигурно място.

— Да, иначе може да го напипат момичетата — каза Уле. — А това ще е страхотен ужас.

Ласе направи гримаса, сякаш не можеше да си представи по-страхотен ужас.

— Не говори такива зловещи неща, Уле — каза той. — Ако го напипат момичетата... вай-вай-вай!

— Ти си на ред сега, Лиза — обади се Брита.

И продължихме да играем на дама и да се правим, че не сме чули нито гък за Ковчежето на Мъдреците.

Тогава момчетата си тръгнаха. Ходеха в една редица по пътя и Ана ги посочи с пръст, и прошепна:

— Там вървят Мъдреците, хи-хи!

И почнахме да се смеем, колкото ни глас държи. Ласе се обърна и каза:

— Хубаво е, че сте в добро настроение, но има някои неща, за които си нямате представа, жалки нещастници!

Тогава решихме да намерим Ковчежето на Мъдреците. Беше ни ясно, че това е една от обикновените глупави измишльотини на момчетата, но все пак искахме да знаем **какво** е Ковчежето на Мъдреците.

Момчетата бяха отишли на пасището, за да яздят Свеа, нашата черна кобила. А ние изтичахме в стаята на Ласе и Бусе. И взехме да

търсим. Олеле, как търсихме! Обаче не е лесно да намериш Ковчежето на Мъдреците, когато дори не знаеш как изглежда. Ровихме в чекмеджетата на скрина, гледахме под леглата и по рафтовете в дрешника, и в печката, и навред из тавана. Но така и не открихме Ковчежето на Мъдреците.

Както си търсехме, чухме, че вратата на таванската стълба се отвори и момчетата затрополиха нагоре. Ох, как се разбързахме! На тавана висят много дрехи. Свряхме се зад тях и застанахме съвсем мирно.

— Хайде да го извадим и да го погледнем още веднъж — каза Бусе.

— Първо трябва да видим къде са се дянали момичетата — рече Ласе. — Може би седят в стаята на Лиза и се лигавят с куклите.

— Ами! Не се ли сещаш, че тогава щеше да се чува кудкудякане! — обади се Уле. — Според мен са отишли в Северната. Извади ковчежето!

Стояхме там и не смеехме да мръднем. Ужасно ме беше страх да не кихна или да не ме напуши смях. Имах чувството, че Ласе идва право към мен, и си помислих: ох, сега ще умра! Но той спря навреме, наведе се и извади нещо, което не можах да видя. Ана ме побутна и аз я побутнах в отговор.

— Мъдречи, закълнете се никога да не издадете скривалището! — каза Ласе.

— Добре, ама как да го кажем? — попита Бусе.

Той не умее да измисля разни неща, както умеем Ласе и аз. Но тогава се обади Уле:

— Заклеваме се никога да не издадем скривалището.

— Закълнете се никога да не позволите неверниците да докопат Ковчежето на Мъдреците — продължи Ласе.

Естествено, неверниците бяхме Брита, Ана и аз, та пак побутнах Ана.

Бусе и Уле се заклеха никога да не позволят неверниците да докопат Ковчежето на Мъдреците.

— Защото ако неверниците го докопат, тайната сила ще го напусне — каза Ласе.

Ох, как исках да видя това забележително ковчеже, но момчетата стояха така, че го затулваха. Най-сетне Ласе го пъкна пак под

разкованата дъска и след това тримата затрополиха надолу по стълбата.

Тогава се размърдахме. Щом блъснаха таванската врата, ние се втурнахме и повдигнахме дъската на пода. И ето го — Ковчежето на Мъдреците, да, честна дума! Оказа се старата кутия от пури на Ласе и нищо друго. С големи букви на капака пишеше: КОВЧЕЖЕТО НА МЪДРЕЦИТЕ, и отдолу беше нарисуван череп.

— Бързо, отвори го, Брита, за да видим какви чудесии има вътре — каза Ана.

Тогава Брита го отвори. Ана и аз проточихме вратове, за да надникнем в него. И видяхме само три бели зъба. Два малки и един поголемичък. Друго в Ковчежето на Мъдреците нямаше.

— Понякога се чудя дали момчетата изобщо имат ум в главите си — каза Брита.

Агда, нашата домашна помощничка, държи всичките си неща в един стар скрин, който стои на тавана. Мама ни е казала по никакъв начин да не пипаме скрина на Агда. Но Агда е много миличка. Често ми показва сума хубави неща, които държи в скрина. Има един малък розов игленик с дантелка наоколо и сума красиви пощенски картички с цветя, и шишенце с парфюм, който мирише много хубаво, и една гривна, която е почти златна, и... толкова много неща има там, че не мога да ги изброя всичките.

Миналата година в Голямо село дойде зъболекарят и направи на Агда нови изкуствени зъби. Защото каза, че никога не бил виждал толкова грозни изкуствени зъби, като старите ѝ. Било жалко да носи такива зъби, когато иначе била толкова хубавичка. Обаче Агда не изхвърли старите зъби. Каза ми, че щяла да си ги носи понякога за всеки ден, особено при лошо време, а новите щяла да пази за неделните дни.

— Тия зъби чинят още, за да храня с тях прасетата и да доя кравите — рече тя.

Но старите зъби скоро ѝ омръзнаха, защото новите бяха много по-хубави. Агда обича Оскар, нашия ратай, та сигурно искаше да изглежда добре и през седмицата.

Помнех, че старите зъби лежат в най-горното чекмедже на Агда. И сега ми хрумна нещо чудесно.

— Знаете ли какво ще направим — казах на Брита и Ана. — Ще сложим изкуствените зъби на Агда в Ковчежето на Мъдреците. Ако три жалки момчешки зъбчета могат да създадат тайна сила, какво ли ще стане от цяла гарнитура?

Брита и Ана страшно се зарадваха на предложението ми. Било много по-добре да направим така, вместо да откраднем Ковчежето на Мъдреците, каза Брита. Когато момчетата измислят такива щуротии, трябва да им покажем, че ги смятаме за несериозни. Жените наистина не трябва да търпят какви ли не дивотии, каза тя.

Така че сложихме зъбите на Агда в кутията от пури и я върнахме на мястото ѝ. После излязохме да намерим момчетата. Те бяха долу на пътя и играеха на топчета. Седнахме на крайпътния насип да ги гледаме.

— Я виж, мъдреците играят привечер на топчета — каза Брита.

Те не отговориха. Ръцете на Ласе бяха пълни с топчета и аз рекох:

— Мисля, че Ковчежето на Мъдреците е удобно място за топчета.

Те не отговориха. Но Ласе въздъхна тежко-тежко. Явно си мислеше, че неверниците се държат по-глупашки от обикновено. То просто му личеше.

— Хайде, разкажете ни за Ковчежето на Мъдреците — помоли се Ана и бутна Ласе в ребрата.

Но тогава Ласе каза, че това било нещо, което не можело да се разкаже на момичета. Ковчежето на Мъдреците било пълно с тайни сили. С него било възможно да се правят чудеса. Ковчежето се намирало на тайно място и ние никога, никога, никога нямало да узнаем къде. Само тайното братство, което пазело ковчежето, бивало да знае къде се намира то. Иначе цялата му сила щяла да изчезне, каза Ласе.

— А тайното братство, това сте ти, Бусе и Уле, така ли? — попита Брита.

Тогава Ласе пак замълча и се направи на мистериозен. А Брита, Ана и аз прихнахме да се смеем.

— Мисля, че се ядосват, задето не знаят къде държим кутията от пу... Ковчежето на Мъдреците — обади се Бусе.

— Държете го в дрешника си, разбира се — каза Брита хитричко.

— Представи си, не! — рече Бусе.

— Аха, тогава сигурно е под някоя разкована дъска на тавана — каза Ана.

— Представи си, не е! — викнаха Ласе, Бусе и Уле в един глас. Но, олеле, колко разтревожени изглеждаха! Съвсем си объркаха играта на топчета.

— Хайде да разгледаме пак твоите птичи яйца, Бусе — каза Ласе.

Да гледат яйцата на Бусе! И той си въобразяваше, че ще се хванем! Беше ни ясно, че искат да се измъкнат, за да спасят Ковчежето на Мъдреците.

— Яйцата ли? Уф, толкова пъти сте ги гледали! — отговори Бусе, който понякога не схваща бързо. Но Ласе втренчи злобен поглед в него и тогава Бусе най-сетне включи.

— Е, разбира се, че може да погледате яйцата — отговори той със страшно хитроумен вид.

Тогава момчетата тръгнаха — но много бавно, за да не се усъмним. Ние, обаче, се разбързахме. Хукнахме при майката на Уле и казахме, че искаме да вземем нещо от неговата стая. После се втурнахме нагоре по стълбите и изпълзахме през липата в стаята на Ласе и Бусе, излязохме на тавана и се скрихме зад дрехите. Едва бяхме стигнали, и момчетата затропаха по стълбата.

— Какво ли искаше да каже Ана с това за пода на тавана? — попита Бусе.

— Фу! — рече Ласе. — Казала е го просто така. Но ще е по-добре да преместим Ковчежето на Мъдреците на друго място. За да сме сигурни.

После Ласе махна дъската, но ние нищо не виждахме, защото момчетата пак ни затулваха гледката.

— Отвори го да видя зъба си — обади се Уле.

— И аз искам да видя моя — каза Бусе.

— Мъдречи — каза Ласе, — това, което е скрито в туй ковчеже, никога не трябва да бъде видно от неверниците. Само от нас.

След това стана съвсем тихо и ние се досетихме, че Ласе е отворил капака. И после са видели зъбите на Агда, защото чухме

страшен вой. Тогава изскочихме иззад дрехите и почнахме да им се смеем. Пък аз казах:

— Сега си имате тайна сила за цяла година!

А Ласе запрати зъбите на Агда в другия край на тавана и заяви, че изобщо не трябвало да съществуват момичета, защото само разваляли всичко.

Ана каза:

— Моля те, Ласе, направи малко чудеса с пурената кутия!

— Май ще си изпросите пердаха — отговори Ласе.

Но след това Ласе, Бусе и Уле изхвърлиха зъбите си и излязохме навън, и играхме всички заедно на народна топка.

ЛАСЕ ЛОВИ ЗУБРИ

Има две неща, за които завиждам на Брита и Ана. Първото е дядо. Дядо казва, че ако няма повече деца в село Шумотевица, той спокойно може да е дядо на всички ни. Но тогава Ана се обажда:

— Може и да е така. Обаче само на мен си истински, истински, **истински** дядо. И на Брита, разбира се!

А когато сме при дядо и му четем вестника, само Ана седи в скута му и той винаги я нарича „миличко“. Не разбирам как може да прави разлика между Ана и нас, останалите, след като е почти сляп. Но той може. А все пак Ана не е космата като онзи Исав от Библията. На таткото на Исав не му е било никак трудно да различава децата си, щом едното е било космато, а другото гладко. Но мисля, че дядо наистина си го бива, защото Ана изобщо не е космата.

Все пак, дядо е толкова добричък към всички ни, та всъщност няма особено значение, че нарича Ана „миличко“.

Обаче Брита и Ана си имат и собствено езеро. Това е второто нещо, за което им завиждам. Трябва само да се прекоси тяхното кравешко пасище и се стига до Северняшкото езеро. Там се къпем лятно време. Има много хубав пясъчен бряг. Веднъж, когато се бяхме сдърпали, Ана ми викна, че не бива повече да се къпя в тяхното езеро. Но майката на Ана каза, че мога да се къпя колкото си искам. Защото така пишело в закона. Та Ана не може да ми забрани да се къпя в Северняшкото езеро, колкото и да сме се сдърпали. Освен това ние обикновено се погаждаме.

От другата страна на езерото няма пясъчен бряг. Там има високи скали. На мен поне ми се струват високи. Но Ласе казва, че би трябвало да видя Скалистите планини. Често си въобразяваме, че от другата страна на езерото **наистина** се издигат Скалистите планини. И понякога отиваме дотам с лодката на Северняците.

Ласе казва, че сигурно някой великан е нахвърлял всичките огромни скални блокове и камънаци, от които са направени Скалистите планини. Много отдавна, когато още не е имало хора. Нито

пък село Шумотевица. Радвам се, че не съм живяла тогава. Когато го е нямало село Шумотевица. Ей, какъв късмет, че някой е измислил да построи село Шумотевица! Защото иначе нямаше да имаме къде да живеем. Ласе казва, че тогава щяхме да живеем в пещерата в Скалистите планини. Там има една много хубава пещера под няколко огромни скални блока.

Имаме си един бор, на който винаги завързваме лодката, когато стигнем другата страна на езерото. След това почваме да се катерим право нагоре по скалите. Но не как да е. Има специални места, където знаем, че можем да се хванем. И това наистина е нужно, защото е много трудно да се катериш по скали. Там има една цепнатина, която наричаме Носожулка. Защото е толкова тясна, че почти винаги си ожулваме носовете, когато се провираме през нея. Обаче **трябва** да минем оттам, друг път няма. След това идва една скала, която стърчи навън, и там трябва да стъпваме по едно тясно ръбче, за да я отминем. Тази скала наричаме Чупицивка. Защото Ласе твърди, че веднъж Бусе паднал оттам и си счупил цивката — носа, де. Но Бусе казва, че изобщо не било така — да, паднал, обаче **насмалко** щял да си счупи

ръката и Ласе щял да яде бой, задето разправя, че си бил счупил цивката. Въпреки това скалата се казва Чупицивка. Най-опасното място наричаме Мъртвешка ръка. Ако паднеш оттам, ще трябва да те върнат вкъщи в ръчна количка, казва Ласе. Но след като си се промъкнал покрай всички тези трудни места, скоро стигаш до върха на най-високия рид. И ако после навлезеш малко в боровата гора, намираш пещерата. Наричаме я Гърмящата дупка.

Един неделен ден през пролетта, малко преди да свърши училище, отидохме на излет в Скалистите планини. Носехме си храна и бяхме казали на нашите, че сигурно ще останем навън целия ден.

Ласе върза лодката за обичайния бор. И почнахме да се катерим. Говорехме за това, кое е по-забавно — да се катерим по скали или да се катерим по дървета. И всички решихме, че сякаш е мъничко по-забавно да се катерим по скали. Измислихме едно ново място, което нарекохме Стегникорем. Защото трябваше да си прибереш корема, за да минеш оттам. Е, всъщност мястото не беше ново, разбира се. Преди

това се бяхме катерили много пъти покрай Стегникорем. Но тогава още не знаехме, че се казва Стегникорем.

Когато се катерехме през Мъртвешка ръка, малко ме побиха тръпки, защото беше страшно напрегнато. Навярно мама никога не е виждала Мъртвешка ръка, защото иначе по никакъв начин нямаше да ни пуска да ходим из Скалистите планини. Ласе погледна в пропастта и каза:

— Всички, които смятат да паднат отгук, да вдигнат ръка или крак!

Но, честна дума, никой не можеше да вдигне ни ръка, ни крак, защото с тях се бяхме вкопчили в скалата. Обаче нито един не падна. И после бързо стигнахме до Гърмящата дупка.

Точно до Гърмящата дупка има красива горска полянка. И там наредихме яденето. Когато сме на излет, винаги много бързо огладняваме. Всички решихме, че ще е най-добре да си похапнем веднага. Ние носехме палачинки с конфитюр. Май бяха сто палачинки. И мляко, и сок, и сандвичи, и курабийки. Уле носеше кървавица. Шест питки кървавица. За всеки от нас по една. Но как да ядем студена кървавица, когато имахме такива количества палачинки! Ана и Брита носеха едни кравайчета, които прави майка им. Страхотно вкусни! Почерпиха всички ни. Накрая остана само едно кравайче и на Бусе много му се искаше да го получи. Защото много обича сладки.

Уле беше сърдит, задето никой не щя да яде от неговата кървавица. А Брита сигурно го съжали, та каза:

— Ще ти дам кравайчето, Бусе. Но преди това трябва да изядеш кървавиците на Уле.

Бусе беше доста сит, но въпреки това се залови да изяде кървавиците. Първата кървавица изяде за миг. Излапа и втората. Макар и малко по-бавно. Въздъхна, когато почна третата. Но Брита държеше кравайчето пред носа му. И той издъвка и нея. После хвана четвъртата. Захапа я и каза:

— Четворната ще ми приседне!

— Глупендер такъв! — викна Ласе. — Не се казва „четворната“, а „четвъртата“.

— Толкова съм сит, че не си помня името — рече Бусе. Ана подскачаше на куц крак около него и крещеше:

*Едно, две, три,
на четири гълтни!
На пет ще се съмне,
на шест ще се гръмне!*

— Мисля, че ей сега ще гръмна — изпъшка Бусе и не щя да яде повече кървавица.

— Въпреки това ще ти дам кравайчето — рече Брита.

Но Бусе заяви, че до края на живота си няма да хапне кравайче, и никога, никога вече кървавица.

След това влязохме в пещерата. И Ласе каза, че през каменния век в нея може би са живели хора. Бррр, колко ли им е било студено зимно време на онези нещастници! Между скалните блокове имаше широки пролуки, през които можеше да навява сняг.

Брита измисли да играем, че уж сме такива хора от каменния век. На Ласе много му хареса. Каза, че той, Бусе и Уле ще отидат да ловят зубри, за да ги опитомят. Брита, Ана и аз трябвало да си стоим в пещерата и да се погрижим яденето да не изстине. Много е странна тая работа! На каквото и да играем, все момчетата ще правят нещо интересно, а ние трябва само да държим яденето на топло и други ей такива неща. Но Брита каза, че можем да вземем клони и да пометем пещерата, а сетне да закрепим в пролуките хубави брезови вейки, за да стане по-уютно.

— Правете каквото искате — рече Ласе, — колкото и да е тъпо! Хайде, момчета, да вървим на лов за зубри!

Но Бусе беше съвсем взел-дал от кървавицата и каза, че нямал сили да лови зубри.

— Тогава ще стоиш в пещерата и ще биеш жените и децата — заповяда Ласе. — Главното е да имаш с какво да се занимаваш.

— Само да опита! — закани се Брита.

Но Бусе беше така преял, че легна в тревата пред пещерата и лежа там през цялото време, докато Ласе и Уле ловяха зубри, а ние метяхме. След това Ласе и Уле се върнаха, като надаваха ужасяващ вой — за да разберем, че ловът е бил добър, обясни Ласе. Чувала съм много врява от Ласе през живота си, но никога нещо подобно на този вой. Той каза, че това било първобитният вой и че така виели хората от

каменния век, когато ходели на лов за зубри. Страшно се хвалеше колко опасно било да се ловят зубри и колко много бил наловил. Но ние не видяхме нито един.

После заваля, а ние седяхме в пещерата и ни беше много весело. Небето съвсем притъмня и помислихме, че този ден времето няма да се оправи повече. Но изведнъж слънцето се подаде иззад един облак. Излязохме от пещерата и застанахме да гледаме езерото. Тогава видяхме колко разкошен изглеждаше островът в Северняшкото езеро. Слънцето грееше право върху плоската скала, от която влизаме във водата. И Ласе предложи:

— Хайде да отидем там да се изкъпем, а?

Бяха минали не повече от два дни, откакто питахме мама дали не бихме могли скоро да почнем да се къпем, но тогава мама каза:

— Не, много е рано. Ще почакате още малко!

А сега Ласе заяви:

— Може да се каже, че вече сме почакали малко.

И така, загребахме към острова. Съблякохме се на нашата скала и се състезавахме кой ще влезе пръв във водата. Спечели Бусе, защото кървавицата явно се беше слегнала малко.

Обаче водата се оказа страхотно студена, та всички на бърза ръка излязохме. И първото, което видяхме, когато излязохме, беше злобният овен на Северната. Стоеше там с огромните си, извити рога и ни гледаше подло. Северняшкият овен не може да ходи на паша с другите овце. Защото прескача всички огради и мушка наред когото види. През пролетта го държат съвсем сам на острова. Страшно е трудно да го откарат дотам. Чичо Ерик и татко, и чичо Нилс си помагат да му вържат краката с въже и го слагат в лодката, а чичо Ерик гребе до острова с него и го пуска там. Но сега ужасно се стреснахме, като излязохме от водата и видяхме овена, застанал на брега и втренчил очи в нас. Защото бяхме забравили, че е там. Улрик се казва този овен.

— Олеле, майчице! — писна Ана. — Не се сетих за Улрик!

Според мен Улрик смята, че е страшно обидно да го връзват така и да го слагат в лодката пред очите на всичките му жени и агънца. Може би затова е толкова свиреп. И сигурно му е много скучно съвършено сам на острова.

А сега изглеждаше още по-злобен от обикновено. Наведе глава и се втурна към нас, като замахваше на всички страни. Уле отнесе един удар и падна, но бързо се изправи и хукна да бяга. Всички бягахме. Бусе, Ана и Брита се качиха на един висок камък, Уле и аз се покатерихме на едно дърво, а Ласе се скри зад един храст.

Извиках на Ласе:

— Ей, ти, дете толкова те бива да ловиш зубри! Ето ти един зубър — или поне нещо подобно. Я да те видим как ще го хванеш!

А Брита и Ана изкрещяха:

— Да, зубърът идва, Ласе! Хвани го де!

Но Ласе не смееше да отговори иззад храста, където се криеше, за да не чуе Улрик, че е там.

Улрик побесня от яд, задето не можа да ни намушка. Застана под дървото, на което седяхме Уле и аз, и взе да го блъска, та кората се разхвърча. След като това не помогна, отиде до камъка, където бяха Бусе, Брита и Ана. Стоеше под тях и се пулеше злобно.

— Пули се, пули се! — каза Брита.

Обаче най-сетне почнахме да се чудим как ще се измъкнем оттам. Улрик не изглеждаше, като че ли ще му омръзне да ни варди.

— Ех, да имах една кървавица! — обади се Бусе.

Кървавиците, които останаха, бяхме скрили в Гърмящата дупка и после забравихме да ги вземем. А сега, когато Бусе заговори за кървавица, всички усетихме, че сме гладни.

— Да не си заспал зад храста? — извика Уле на Ласе. Тогава Ласе подаде глава и се огледа. После опита да се прокрадне до камъка, на който бяха Бусе, Брита и Ана. Но не трябваше да го прави. Улрик го зърна и просто подскочи от радост. Засили се право към Ласе. Ласе

побягна, а ние се разкрещяхме. Изглеждаше толкова страшно как Ласе тичаше около храстите с Улрик по петите.

— Тичай, Ласе, тичай! — провикна се Ана.

— Нали това права! — кресна Ласе.

Веднъж Улрик събори Ласе и тогава така се разпищяхме, че прозвуча като първобитния вой. Улрик май се стресна от воя. Ласе стана и хукна пак. Улрик препусна подире му и ние закрещяхме още по-силно. Обаче не помогна.

На острова има един стар сеновал. Не го използват, защото покривът му е разнебитен. Вратата стоеше широко отворена. Ласе се втурна вътре. Улрик след него. Тогава се заплаках и казах:

— Олеле, сега Улрик сигурно ще убие Ласе в сеновала.

Но изведнъж видяхме Ласе да се провира през порутения покрив. Скочи на земята, изтича и затвори вратата, а Улрик остана вътре. После каза:

— Зубърът е пленен!

Тогава най-сетне се осмелихме да слезем. И всички се покатерихме на покрива да гледаме Улрик през дупките. Бусе го заплю и извика:

— Фу! Злобен овен!

Аз пък казах:

— Дано Понтус никога не стане такъв стар зъл овен!

След това трябваше да си тръгнем. Ласе ни каза всички да седнем в лодката. А той щял да отвори вратата на сеновала и веднага да изтича и да скочи в лодката, преди Улрик да е разбрал какво става. Защото въпреки че Улрик е такъв зъл и глупав овен, не бивало да го оставим затворен в сеновала да умре от глад, рече Ласе.

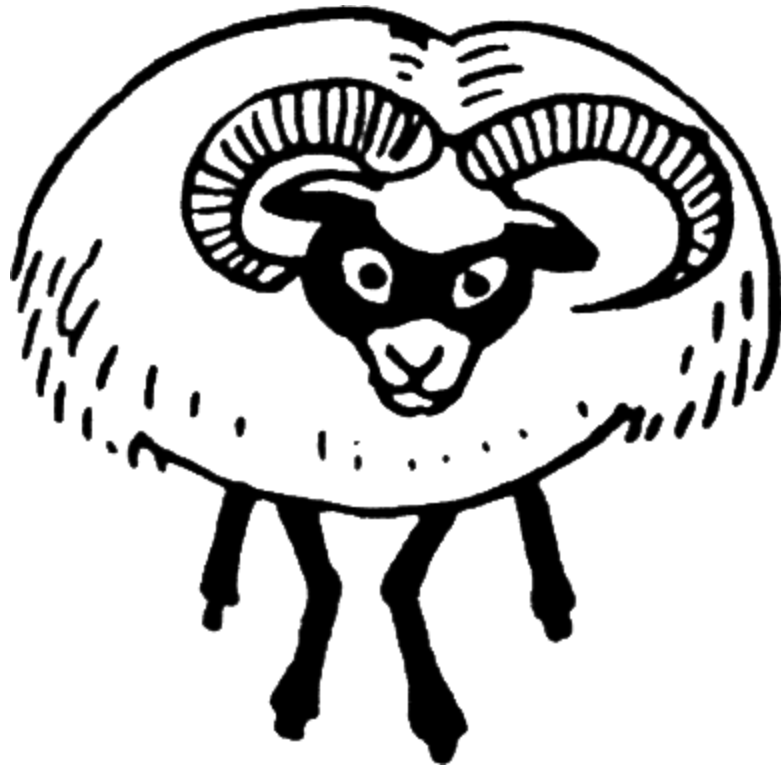
Направихме както каза Ласе — винаги го правим.

Докато се отдалечавахме от острова, Улрик стоеше на брега и ни гледаше, сякаш много съжалява, че си отиваме.

— Стига да ми кажете, ще ви наловя още зубри — каза Ласе и взе да се перчи.

Но този ден не искахме да ни лови повече зубри. Бяхме страшно уморени и гладни и искахме само да се приберем вкъщи.

— Ще попитам мама дали има кървавица — каза Бусе.

НА СРЕДЛЕТНИЯ ПРАЗНИК В СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Може би Ана все пак е права, като твърди, че през лятото е най-весело. Но аз обичам да ходя на училище и когато Госпожицата ни казва „довиждане“ след изпита, почти се разплаквам, защото знам, че дълго време няма да я видя. Обаче бързо ми минава, понеже все пак е прекрасно да си в лятна ваканция.

Първата вечер от лятната ваканция обикновено слизаме до Северняшкото езеро за риба. Няма почти нищо друго, което да е толкова лятно, като риболова. Всички сме си направили въдици. Всъщност те са дълги лескови пръчки. Обаче имаме истински корди, поплавъци, тежести и въдички, които сме си купили от магазина в Голямо село.

Ласе нарича вечерта на последния учебен ден Голямата Въдичарска Вечер. Има една малка удобна скала, на която сядаме да ловим риба. Казва се Костурена скала. Така се казва, защото там никога не можеш да уловиш костур, твърди Ана. Единственото, което можеш да хванеш, са комари, след като са те ухапали, казва тя. Но Бусе все пак извади един голям костур, когато бяхме там онзи ден, а Брита улови две малки червеноперки.

След това Ана и аз седяхме на нашата кухненска стълба и си брояхме ухапванията от комари. Аз имах четиринайсет на десния крак и пет на левия. Ана имаше по девет на всеки крак.

— От това може да стане задача по смятане — каза Ана. — Ще го запишем на една бележка за Госпожицата. „Ако Лиза има четиринайсет пъпки от комари на единия крак и пет на другия и Ана има по девет на двата си крака, коя има повече и колко имат двете заедно?“

Но после се сетихме, че сме в лятна ваканция и че е тъпо да се занимаваме със смятане. Та само си чешехме пъпките и ни беше хубаво, чак докато трябваше да отидем да си легнем. Ех, колко е прекрасно, че сме в лятна ваканция!

А сега ще ви разкажа какво правихме на Средлетния празник. Тогава вдигнахме празничен прът на моравата пред Южната. Всички от село Шумотевица си помагахме да го направим. Първо отидохме с нашата кола за сено далеч навътре в гората да накършим клони за украса на пръта. Татко караше. Дори Шещин се взеше с нас. Тя се смееше и много се радваше. Уле ѝ даде да държи едно клонче и тя през цялото време го размахваше. А Уле ѝ изпя тази стара песен:

*Шещин си има златна количка,
и тръгва по друми далечни,
камшиче от злато държи тя в ръчичка,
и поздравя праща сърдечни.*

Но всички останали също пеехме. И Агда дойде с нас да кърши клонки и запя ей това:

*Сега веч' е лято,
сега има слънце,
сега има пъстри цветя.*

А Ласе взе, че го изпя така:

*Сега веч' е лято,
сега има слънце,
и кравите торят моравите.*

Всъщност той беше прав. Че кравите пускат тор по моравите, пускат. Ама трябва ли чак пък да се пее за това?!

Когато се върнахме от гората, Агда, Брита, Ана и аз набрахме много люляк, който расте зад нашата барака за дърва. После го занесохме на моравата пред Южната. А там Оскар и Кале вече бяха издялали пръта. Кале е ратаят на Северната. Окичихме пръта с клонки и вързахме за върха два големи венеца от люляк. Сетне изправихме

пръта и танцувахме около него. Чичо Ерик, таткото на Ана, свири много хубаво на акордеон. Той изсвири сума ти весели мелодии, по които всички танцувахме. Освен дядо и Шещин. Дядо седеше на един стол и слушаше. А Шещин седеше в скута му — отначало. Но не преставаше да го дърпа за брадата, та нейният татко я взе и я сложи на раменете си. По този начин и Шещин можа да потанцува. Но горкият дядо, дете не можеше да танцува! Въпреки че според мен той не съжеляваше. Само каза:

— Ох-ох, да-да! Сякаш беше вчера, когато и аз танцувах около пръта на Средлетния празник, ама не е!

После всички насядахме в тревата и пихме кафе, което бяха приготвили мама и леля Грета, и леля Лиза. Почерпиха ни и с кифли и други сладки. А дядо изпи цели три чаши кафе. Защото много обича кафе.

— Да знаете, че винаги ми се пие кафе — казва дядо често.

Аз никак не обичам кафе. Но когато го пием, седнали в тревата на Средлетния празник, ми е много по-вкусно от обикновено.

Докато си пиехме кафето, някъде в гората една птичка пееше, та се късаше. Бусе каза, че било кос. Обичам косове.

Освен това играхме разни игри. „Последната двойка вън!“ и какво ли не. Толкова е весело, когато татковците и майките играят с нас! Е, може би нямаше да е толкова весело, ако трябваше да играем с тях всеки ден. Ама на Средлетния празник мисля, че може да участват. Като се разиграхме, Свип взе да тича около нас и да лае. Мисля, че и той се забавляваше.

Тази вечер можехме да останем будни докогато си искаме. Агда каза, че ако се прекатериш през девет огради преди да си легнеш, и набереш девет вида цветя, и ги сложиш под възглавницата си, през нощта ще сънуваш. Ще сънуваш човека, за когото ще се омъжиш.

Брита, Ана и аз решихме, че ще е забавно да се прекатерим през девет огради, въпреки че вече сме намислили за кого ще се омъжим. Аз ще се омъжа за Уле, а Брита и Ана ще се омъжат за Ласе и Бусе. Ласе попита Брита:

— И ти ли ще се катериш през девет огради? Непременно го направи! И, моля те, сънувай някого друг, а не мен. Не че вярвам в суеверия, ама може пък да помогне.

— Да се надяваме — каза Бусе.

— Да, наистина трябва да се надяваме — обади се и Уле.
Защото момчетата са страшно глупави и не искат да се оженят за нас.

Агда каза, че докато се катерим през оградите, не бива да издаваме никакъв звук. През цялото време не трябва нито да се смеем, нито да говорим.

— През **цялото** време ли не бива да говорят? — попита Ласе. —
Тогава направо върви да си легнеш, Лиза!

— Защо пък? — сопнах му се аз.

— Ами защото не можеш да се прехвърлиш през девет огради за две минути. А повече от това никога не си мълчала. Освен когато беше болна от заушка, разбира се.

Заряхме момчетата и тръгнахме да се катерим.

Почнахме с оградата около моравата на Южната и влязохме в брезовата гора зад нея. Колко е странна гората, когато е тъмно! Е, не беше съвсем тъмно, а само здрачно, ама все пак. И беше съвсем тихо, защото птичките не чуруликаха вече. И колко хубаво ухаеше от всички дървета и цветя! Откъснахме си по едно цвете, след като преминахме първата ограда.

Едно нещо не мога да разбера. И то е, защо те напушва такъв смях точно когато знаеш, че **не трябва** да се смееш? Щом преминахме първата ограда, и се започна. А Ласе, Бусе и Уле се прекатериха подире ни, само за да ни дразнят и размиват.

— Не стъпвай в кравешките купчини — викна Бусе на Ана.

— Тук няма кра... — каза Ана, но се сети, че не бива да говори. Тогава трите почнахме да се кискаме. А момчетата се превиваха от смях.

— Не бива да се кискате така — рече Ласе. — Помнете, че не трябва да се смеете.

А ние се разкискахме още повече. Момчетата тичаха цялото време около нас, дърпаха ни за косите или ни щипеха по ръцете, само и само за да ни разсмеят. Пък ние не можехме да им се скараме, защото нали не биваше да говорим.

— Уббелибуббелимук! — викаше Ласе.

Всъщност това не е никак смешно, но олеле, как му се смяхме тогава — и Брита, и Ана, и аз. Натъпках си носната кърпа в устата, ама и то не помогна, защото смехът въпреки това извираше от устата ми като от пискун. Но когато най-сетне преминахме и последната ограда, престанахме да се смеем и само се сърдохме на момчетата, задето ни развалиха всичко.

Все пак сложих деветте цветя под възглавницата си. Бях набрала лютиче, цветче от детелина, еньовче, камбанка, маргаритка, каменоломка, жълтурче и две други цветя, на които не знам имената. Обаче през нощта нищичко не сънувах. И то само защото тези глупави момчета ни накараха да се смеем. Сигурна съм!

Но въпреки това непременно ще се омъжа за Уле, и толкоз!

ЧЕРЕШОВОТО ДРУЖЕСТВО

В село Шумотевица имаме страшно много черешови дървета. В нашата градина и в градината на Ана и Брита. В градината на Уле няма. Поне не такива, които да дават вкусни череши. Затова пък южняците имат едно дърво с чудесни късни круши и две с прекрасни дребни жълти сливи. Пред прозореца на дядо стои най-голямото дърво с бели череши в света — тъй мисля аз. Това дърво се казва „дядовото белочерешово дърво“. Клоните му висят почти до земята. И всяка година е покрито с едри бели череши. Дядо казва, че може да ядем колкото искаме. Но не бива да берем черешите от най-ниските клони, защото те са за Щещин, казва дядо. Той иска Щещин да си ги бере сама. И тя наистина може, въпреки че е толкова малка. Ама Уле трябва да я наглежда, иначе ще ги гълта с костилките. Правим каквото ни казва дядо. Не берем череши от клоните на Щещин. Толкова ни е лесно да се покатерим на дървото и да берем там. Има много удобни клони и чатали, където седим и ядем. Можем безкрайно дълго да се тъпчем с бели череши — или поне, докато ни заболят стомасите. Всяка година ни присвиват малко стомасите по времето на белите череши. Но след това не ни болят — докато не узреят сливите.

Ласе, Бусе и аз имаме по едно черешово дърво, които са си лично наши. Моето дърво не е особено голямо, обаче ражда много вкусни дребни черни череши. Тази година имаше просто невероятно много череши. По дърветата на Ласе и Бусе — също.

Черешите могат да се изсушат и запазят за зимата. Мама винаги го прави. Сипва череши в едно голямо сито за сушене и го слага във фурната, когато е слабо затоплена. Тогава черешите изсъхват и се сбръчкват, и се държат много дълго. От тях зимно време правим компот.

Като имахме толкова много череши по дърветата си, беше невъзможно да ги изядем всичките, въпреки че Брита, Ана и Уле ни помагаха. Един ден Ласе реши да изсуши малко череши, та напълни цяла тава и я бутна във фурната. След това отиде да се къпе и забрави

цялата работа. А когато се сети да погледне своите черешки, в тавата лежах само малки черни и тъжни загорели топчета.

— Не е редно да се постъпва така с черешки — каза Ласе.

Една вечер седяхме при дядо и му четяхме вестника. И там пишеше, че в Стокхолм черешките стрували по две крони за половин кило. Ласе ужасно се ядоса, че неговото черешово дърво не расте в Стокхолм.

— Тогава щях да застана на някой ъгъл и да продавам черешки, и щях да стана толкова богат, колкото краля — каза той.

Опитахме се да пресметнем колко пари бихме изкарали, ако нашите черешови дървета растяха в Стокхолм. И излезе толкова страшно много, та Ласе почти пребледня, като си го представи.

— Ако нашето Северняшко езеро беше в Сахара, можех да продавам вода по две крони за литър — каза Брита, защото явно смяташе, че Ласе говори глупости.

Според мен, обаче, Ласе е лежал буден цялата нощ и е мислил за това, че в Стокхолм може да получиш по две крони за половин кило черешки. Защото на другия ден заяви, че ще отвори магазин за черешки край шосето от другата страна на Голямо село. Там минават много автомобили.

— Кой знае дали няма да довтасат и някои шантави стокхолмчани — каза Ласе.

Бусе и аз решихме също да продадем своите черешки. Основахме дружество, което нарекохме „Черешовото дружество“. Приехме и Брита, Ана и Уле, въпреки че нямаха собствени черешки. Но те ни помогнаха да оберем нашите.

Една сутрин станахме в пет часа и взехме да берем. Към осем всичките черешки бяха в три големи кошници. Тогава и шестимата се налагахме здравата с каша, за да ни държи по-дълго. И после тръгнахме по надолницата към Голямо село. Там влязохме в магазина на чичо Емил и купихме много кафяви хартиени кесии с пари, които бяхме взели на заем от касичката на Бусе.

— Какво ще правите с тях? — попита чичо Емил.

— Ще продаваме черешки — отговори Ласе.

Бяхме оставили кошниците отвън и Уле ги пазеше.

— Много обичам черешки — каза чичо Емил. — Може ли и аз да си купя?

Това беше чудесно! Ласе излезе и донесе едната кошница, а чичо Емил си претегли едно кило и ни даде за него две крони. Каза ни, че цената на черешите в този край била такава и за нас беше добре да я знаем. Върнахме на Бусе каквото бяхме взели на заем от касичката му и ни останаха още пари. Чичо Емил ни почерпи с бонбони, а Уле видя през стъклото на вратата и се втурна вътре, сякаш му се бяха подпалили гащите. Но щом получи своя бонбон, пак тъй бързо изтича навън.

Благодарихме на чичо Емил и си тръгнахме. Вънка видяхме, че Уле събира от тревата череша, които е разсипал.

— Какво си направил? — сопна му се Ласе.

— Аз... аз само прочиствах черешите ти — отговори Уле с много уплашен вид.

Оказа се, че е разсипал само няколко, та нямаше значение.

Шосето минава недалеч от Голямо село. През есента и зимата не се виждат особено много леки коли по него, а почти само камиони. Но лете по този път минават много автомобили, защото хората искат да видят колко е красиво тук.

— Ако изобщо могат да видят нещо, като карат така лудешки — каза Ласе, когато първата кола профуча край нас.

Бяхме направили голяма табела, на която пишеше ЧЕРЕШИ, и я вдигахме колкото пъти приближаваше кола. Обаче автомобилите само ни отминаваха. Ласе каза, че хората в колите сигурно мислят, че на табелата пише КАРАЙ ВНИМАТЕЛНО или нещо подобно и затова отпрашват с такава скорост. На Бусе обаче му правеше удоволствие да ги гледа колко бързо карат. И почти забрави черешите. Очите му ставаха като чинии, докато гледаше минаващите коли. Той знаеше марката на всеки автомобил. Седна край пътя и уж караше кола, и се опитваше да бръмчи като мотор. По едно време каза, че май има повреда в мотора, защото не звучал както трябва.

— Да, защото изобщо не звучи като мотор — обади се Брита, — а звучи като Бусе.

Ласе се ядоса, че автомобилите не спират, и рече:

— Ще ги науча аз!

И когато приближи следващата кола, той изтича насред пътя, вдигна табелата и отскочи чак в последния миг, преди да бъде прегазен. Тогава автомобилът спря с ужасен вой на спирачки и от него слезе един мъж, хвана Ласе за рамото и каза, че би трябвало да изяде такъв пердах, та пушек да се вдигне.

— Да не си посмял да го направиш още веднъж! — викна той.

Ласе обеща да не го прави пак. И, представете си, тогава мъжът си купи половин кило череша и замина.

По пътя се вдигаше страшен прахоляк. Покрихме черешите с хартия и това беше разумно. Но себе си не можехме да покрием, а когато минаваха автомобилите, зад тях се вдигаха гъсти облаци прах и той се сипеше върху нас. Беше неприятно и аз казах:

— Уф, колко е прашно!

Тогава Ласе ме попита защо го казвам и добави:

— Защо не кажеш „Уф, как грее слънцето“ или „Уф, как чуруликат птиците“? Кой е заповядал да ни е приятно, когато грее слънцето, а неприятно, когато е прашно?

Тогава решихме да ни е приятно, когато се вдига прах. И след като отмина следващата кола, и целият прах се изсипа отгоре ни, та едва се виждахме, Ласе каза:

— Днес е чудесно прашно!

А Брита рече:

— Да, по това шосе се вдига чуден прах — колко хубаво!

Бусе пък изтърси:

— Де да искаше да се вдига още повече!

И наистина не трябваше да чака дълго. Наближи един голям камион и зад него се вихреха страхотни облаци прах. Не вярвах, че на света може да има толкова много. Мисля, че децата на Израил са виждали точно такъв облачен стълб в пустинята. Ана стоеше сред най-гъстия прахоляк, разпери ръце и се провикна:

— Какъв приказно разкошен прах!

Но веднага се закашля и не можа да каже нищо повече. След като прахът се слегна, ние се погледнахме един друг и всичките бяхме сиво-черни от горе до долу. Брита се изсекна и ни показа носната си кърпа, а

тя беше почерняла на мястото, където се беше изсекнала. Тогава всички се изсекнахме и носните ни кърпи почерняха до една. Уле не си носеше носна кърпа, та се изсекна в тази на Бусе. Но Брита каза, че било трудно да се види дали и носът на Уле пуска черно, защото кърпата на Бусе поначало била черна.

— Я си върви вкъщи да си легнеш! — сопна ѝ се Бусе.

Въпреки че се вдигаше такъв разкошен прах, всички съжалявахме, че никоя кола не спираше. Но най-сетне Ласе се сети, че сме застанали на лошо място — точно в средата на един прав участък, където автомобилите караха бързо. Каза, че трябва да се преместим на някой завой. Застанахме малко по-нататък, където пътят правеше два големи завоя един подир друг. И ни хрумна да се наредим край насипа, да се хванем за ръце и да ги размахваме, когато наближи кола.

— Тук ще хванем бика за рогата — рече Ласе.

И го хванахме. Почти всяка кола спираше. В първата седяха един татко, една мама, и четири деца, които всичките крещяха, че искат череша. Таткото им купи кило и половина, а майка им каза:

— О, това беше чудесно! Толкова сме гладни и жадни!

Купиха от моите дребни черни череша. Таткото каза, че ще пътуват много, много надалеч, чак в чужбина. Странно наистина, че моите череша щяха да отидат в чужбина, пък аз щях да си седя у дома в село Шумотевица! Като го казах на другите, Ласе рече:

— Глупости! Децата ще са изяли черешите, далеч преди да стигнат в чужбина, това да ти е ясно!

Но аз отговорих, че моите череша все пак щяха да отидат в чужбина, макар и в стомасите на ония деца.

Ей, колко череша продадохме! Един чичко купи цяла кошница. В нея бяха черешите на Бусе. Чичкото каза, че ще ги даде на жена си да му направи черешов сок, защото много го обичал.

— Колко странно — каза Бусе след това, само за да ме подразни, — че моите череша ще станат на сок, а пък аз няма да стана на сок!

Накрая бяхме продали всичко до последната череша. И тогава в пурената кутия, която си носехме за парите, лежаха трийсет крони. Кутията беше Ковчежето на Мъдреците, което най-сетне послужи за нещо разумно. Трийсет крони — това бяха страшно много пари! Поделихме си ги, та всеки получи по пет крони. Защото, въпреки че

Брита, Ана и Уле не бяха дали череши, те ни бяха помогнали да берем и да продаваме.

— И сега, след като си нямате вече череши, може да ядете колкото искате от нашата градина — каза Брита.

— От мен ще получите сливи, щом узреят — рече Уле, когато му дадохме неговите пет крони.

Та никой не може да каже, че делбата не беше справедлива.

На връщане влязохме в сладкарницата в Голямо село и изядохме всеки по една паста и изпихме по една лимонада. Можехме да си го позволим. Остатъка от парите щяхме да си спестим. Моята паста имаше отгоре зелен бадемов марципан и беше много вкусна.

Като се прибрахме, и мама видя как изглеждаме Ласе, Бусе и аз, тя се хвана за главата и каза, че никога не била виждала по-мръсно черешово дружество. Искаше веднага да отидем в пералната барака да се измием. Но точно тогава дотърча Ана и извика:

— Страхотен късмет! Сауната е загрята!

Северняците имат финска сауна долу край езерото. Взехме си чисти дрехи и хукнахме през кравешкото пасище, та пушек се дигна.

В сауната се измихме от целия прекрасен прах. Показвахме си коритата и ги сравнявахме да видим чия вода е най-мръсна. Но не се забелязваше особена разлика.

Сетне поседяхме още в сауната, за да се изпотим здравата. И си говорехме, че може да направим и едно сливово дружество, когато му дойде времето.

В сауната е страхотно горещо и накрая така се сгряхме, та щяхме да се пръснем. Тогава се втурнахме навън и скочихме в езерото да се разхладим. Ох, колко беше хубаво! Пръскахме се с вода и плувахме, и се гмуркахме. А когато излязохме, дори в косите ни нямаше вече следа от прекрасния прах. Освен това се изсекнахме във водата, за да се отървем от цялата чернотия в носовете си.

А времето беше толкова хубаво! Седяхме до ръба на езерото и се печяхме на слънце. Изведнъж Ласе каза:

— Уф, как грее слънцето!

Тогава Уле се изсмя и рече:

— Уф, как чуруликат птичките!

АНА И АЗ ИСКАМЕ ДА СТАНЕМ ДЕТЕГЛЕДАЧКИ — МОЖЕ БИ

Един ден пасторът от Голямо село щеше да дава голяма гощавка по случай рождения си ден и всички от село Шумотевица бяха поканени. Освен децата, разбира се. Обаче мама и татко, чичо Ерик и леля Грета, и чичо Нилс и леля Лиза бяха канени. Дори и дядо. На леля Лиза ѝ беше мъчно, защото смяташе, че не може да отиде. Заради Шещин. Нали някой трябваше да се грижи за нея. Но тогава Ана и аз казахме, че ще свършим тази работа. Тъй като и без това искахме да станем детегледачки, когато пораснем, какво по-добро от това, да почнем да се учим колкото е възможно по-рано.

— Непременно ли трябва да се учите точно на моята сестричка?
— попита Уле.

Сигурно му се искаше сам да се грижи за Шещин, но трябваше да издои кравите на Южната и да нахрани прасетата и кокошките, докато татко му и майка му бяха на гощавката. Навярно и Брита би искала да ни помогне с Шещин, но беше ужасно настинала, лежеше в леглото си, и почти не можеше да говори.

Леля Лиза много се зарадва, като чу, че искаме да се погрижим за Шещин. Обаче Ана и аз се радвахме още повече. Щипнах Ана по ръката и казах:

— Нали ще бъде весело?

Ана също ме щипна и отговори:

— Дано тръгнат по-скоро, за да почнем.

Винаги трае страшно дълго, докато големите се приготвят да тръгнат на гощавка. Но дядо се беше приготвил още в шест часа сутринта, въпреки че щяха да тръгнат чак в десет. Беше си сложил хубавия черен костюм и най-новата си риза. И веднага след като чичо Ерик впрегна конете, дядо отиде и седна в колата, а леля Грета още не беше почнала да си облича празничната рокля.

— Дядо, нали ти е весело, че отиваш на гощавка? — попита Ана.

Дядо каза „да“. Но според мен му беше невесело, а не весело. Защото по едно време въздъхна и рече:

— Ох-ох, да-да, всичките тия гощавки, на които трябва да се ходи!

Но тогава чичо Ерик каза, че имало пет години, откакто дядо не бил ходил на гощавка, та нямало защо да се оплаква от гощавки.

Леля Лиза ни даваше страшно много съвети до последния миг. После татко, чичо Нилс и чичо Ерик подвикнаха на конете си и всички потеглиха.

Леля Лиза беше казала да държим Шещин навън колкото може повече, защото тогава била най-послушна. Но в дванайсет часа трябвало да я нахраним — яденето било готово за притопляне. После да я сложим да спи около два часа.

— Ей, колко ще е весело! — каза Ана.

— Да — отговорих. — Непременно ще стана детегледачка, когато порасна. Това е абсолютно сигурно.

— Аз също — рече Ана. — Никак не е трудно да гледаш деца. Само че не трябва никога да забравяш да им говориш кротко и приветливо. Тогава са послушни. Онзи ден го пишеше във вестника.

— Естествено, че трябва да им се говори кротко и приветливо — казах.

— Трябва да знаеш, че има хора, които крещят на децата си — продължи Ана. — Но такива деца стават истински злосторници и изобщо не слушат. Това също го пишеше във вестника и значи е така!

— Кой би могъл да крещи на такова малко сладурче — казах и погъделичках Шещин по крачето.

Тя седеше на едно одеяло в тревата и изглеждаше весела. Много е сладка тази Шещин. Има кръгло челце и очите ѝ са яносини. В устата си има четири зъбчета горе и четири — долу. И когато се смее, те приличат досущ на зрънца ориз. Още не може да говори. Единственото, което казва, е „хей, хей“ и го казва почти непрекъснато. Може би всеки път има предвид нещо друго. Кой знае!

Шещин има една дървена количка, в която я возят.

— Хайде да разходим Шещин с количката — предложи Ана.

И решихме да го направим.

— Ела тук, миличка Шещин — каза Ана и я сложи в количката, — сега ще те повозим.

Говореше ѝ много кротко и приветливо, както трябва да се говори на деца.

— Ето, миличка Шещин, така ще ти е удобно — каза.

Но Шещин не беше съгласна. Искаше да стои права в количката, да подскача и да вика „хей, хей“. Обаче ние не смеехме да я возим така.

— Може би трябва да я завържем — рекох. И тогава взехме едно въже и я вързахме. Но щом Шещин схвана, че не може да става, да подскача и да вика „хей, хей“, почна да пици до небето, та се чу надалеч. Уле дотърча от обора и попита:

— Какво правите? Да не я биете?

— Изобщо не я бием, глупендер! — казах. — И освен това ѝ говорим кротко и приветливо, ако искаш да знаеш!

— Продължавайте така — рече Уле. — И я оставете да прави каквото иска — тогава няма да плаче.

Е, Уле сигурно знаеше най-добре как трябва да се отнасяме с неговата сестричка, та оставихме Шещин да стои права в количката и да вика „хей, хей“ колкото си иска. Аз дърпах количката, пък Ана вървеше до нея и хващаше Шещин, колкото пъти залиташе. Но по едно време стигнахме до един дълбок ров, пълен с вода, и когато Шещин го зърна, слезе от количката.

— Да видим какво ще направи — каза Ана.

И действително видяхме! Чудно нещо са тия малки деца! Човек си мисли, че не могат да тичат бързо на късите си крачка, но това не е вярно. Ако иска, такъв малчуган може да тича по-бързо от заек. Или поне Щещин. Тя каза „хей, хей“ и докато се усетим, хукна право надолу в рова. Там се спъна и падна презглава във водата. Уле наистина беше казал да я оставим да прави каквото си иска и тя може би искаше да лежи в рова, но ние решихме, че все пак ще е по-добре да я извадим оттам. Беше съвършено мокра и ревеше, и ни гледаше сърдито, сякаш ние сме виновни, задето е паднала във водата. Но въпреки това ѝ говорехме кротко и приветливо, сложихме я в количката и я задърпахме към дома, за да ѝ облечем сухи дрешки. А тя рева през целия път. Уле страшно се ядоса, като видя как изглежда Щещин.

— Сега пък какво сте направили?! — кресна. — Да не сте се опитали да я удавите?

Тогава Ана му каза да бъде така любезен и да ни говори кротко и приветливо, защото в края на краищата и ние сме деца. Макар и доста по-големи, естествено.

Шещин обаче отиде до Уле, прегръщаше краката му, ревеше и искаше той да я утеши, докато Ана и аз почнахме да се чувстваме виновни, като че ли наистина бяхме опитали да я удавим.

Уле ни помогна да намерим чисти дрехи за Шещин. Но после трябваше да се върне в обора.

— Сложете я на гърненцето, като и без това ще я събличате — каза той, преди да си тръгне. Питам се дали самият той някой път е опитвал да сложи Шещин на гърненцето. В такъв случай, би било интересно да видим как го е направил. Ана и аз напрегнахме всичките си сили, за да натиснем Шещин върху гърненцето, обаче напразно. Тя се изпъваше като бастун, пицеше до небето и не седаше.

— Глупаво дете — почнах аз, но после се сетих, че не бива да се говори така на малки деца.

Тъй като Шещин не искаше да седне там, нямахме друг избор, освен да ѝ сложим въпреки това сухите дрехи. Аз я държах на ръце, докато Ана се опитваше да я облече. Шещин ревеше през цялото време, риташе и се гърчеше като змиорка и мина половин час, докато я оправим. След това седнахме по на един стол. Бяхме страшно уморени. Но Шещин престана да пици, каза „хей, хей“, завря се под масата и направи там едно малко езерце. После стана и дръпна мушамата от масата, та две чашки за кафе паднаха на пода и се счупиха.

— Лошо дете! — каза Ана толкова кротко и приветливо, колкото можеше. Тя забърса под масата и измете парчетата, пък аз свалих мокрите гащички на Шещин. Докато търсех един чифт сухи, Шещин успя да избяга през вратата. Беше стигнала наред път до обора, преди да я хванем. Тогава Уле подаде глава през вратата на обора.

— Да не сте полудели? — кресна той. — Защо оставяте Шещин да ходи без гащички?

— Не сме я оставили — отговори Ана. — Ако искаш да знаеш, тя не ни е питала!

Замъкнахме Шещин вътре и ѝ обухме сухи гащички, но тя през цялото време се гърчеше и крещеше.

— **Сега... бъди... добра... и... ми... ру... вай!** — рече Ана. Каза го **почти** кротко и приветливо, но не съвсем.

Бяхме облекли на Шещин най-хубавата ѝ рокличка, защото Уле не успя да намери друга. Тя беше много сладка — бяла, с мънички плисета и набори.

— Сега трябва да си пазиш рокличката — казах на Шещин, макар че тя още не разбира какво ѝ се говори. И това си пролича! Че не разбира какво ѝ се говори, искам да кажа.

— Хей, хей — викна тя, втурна се право към печката и си лепна голямо петно от сажди върху рокличката. Изчеткахме го колкото можяхме, но то не се махна съвсем. Обаче Шещин се смееше много доволно, докато я четкахме. Сигурно мислеше, че това е някаква игра.

— Часът е дванайсет — каза Ана по едно време. — Сега трябва да нахраним Шещин.

Побързахме да стоплим спанака, който стоеше в една тенджерка на печката. Сетне взех Шещин в скута си и Ана почна да я храни. Тя ядеше добре и зяпаше чудесно, и Ана каза:

— Всъщност това хлапенце е много добричко.

Тогавашещин каза „хей, хей“ и блъсна лъжицата, а спанакът отхвърча в очите ми.

Ана така се разсмя, че щеше да изтърве цялата чиния. Малко ѝ се разсърдих тогава. Шещин също се смееше, но сигурно не разбираше

на какво се смее Ана. Защото мисля, че Щещин смята за съвсем естествено хората да си мажат спанак по очите.

По едно време не искаше да яде повече. Стисна си устата и току блъскаше лъжицата, така че повече от половината спанак отиде по рокличката. Дадохме ѝ да пие плодов нектар от чашка и половината нектар също отиде по рокличката. След това тази рокличка не беше вече бяла, а зелена и червена, и само на няколко мънички места бяла, там където Щещин не бе успяла да я намаца със спанак или плодов нектар.

— На едно нещо се радвам — каза Ана, — и то е, че това хлапе сега трябва да си изкара следобедния сън.

— Да, и аз много се радвам — съгласих се аз.

После се борихме пак с Щещин да ѝ свалим всичките дрешки и да ѝ нахлузим пижамката, и когато най-сетне свършихме, бяхме направо капнали от умора.

— Ако някой има нужда от следобеден сън, това сме ние — казах на Ана.

Сложихме Щещин в леглото ѝ в стаичката до кухнята, излязохме и затворихме вратата. Но тогава тя се разпищя колкото ѝ глас държи. Правехме се, че не я чуваме, обаче тя ревеше все по-силно и по-силно, докато Ана накрая надникна в стаичката и каза:

— Млъкни, детище такова!

То се знае, че на малки деца трябва да се говори кротко и приветливо, но понякога сякаш е невъзможно. Макар че онова, дете го пишеше във вестника, че децата се озлобяват, когато им крещят, сигурно е вярно. Така стана поне с Щещин. Тя се разрева още по-страшно от преди. Тогава влязохме и двете при нея. А тя веднага се развесели, изправи се в леглото и взе да подскача и да вика „хей, хей“. Това продължи, докато стояхме при нея. Протегна ръчичката си между пръчките на решетката, погали ме и опря бузката си в моята.

— Колко е миличка, въпреки всичко — казах.

В същия миг Щещин ухапа бузата ми, та после два дни имах белег.

Сложихме я пак да легне в леглото и се опитахме да я завием с одеялцето. Но тя моментално го изритваше. След като го изрита десет пъти, се отказахме. Съвсем кротко и приветливо ѝ казахме само

„Приятни сънища, Щещин“, излязохме и затворихме вратата. В следващия миг тя ревна пак до небесата.

— Дотук беше! — каза Ана. — Ще я оставим да вреци!

Седнахме до кухненската маса и се опитахме да си поговорим. Но нищо не излезе. Защото Щещин ревеше все по-силно и по-силно, и още по-силно. Почна да ни избива пот, като я слушахме. Отвреме навреме млъкваше, но то беше само за да си поеме дъх за следващия вой.

— Дали пък не я боли нещо? — рекох най-сетне.

— Вярно! Представи си, че я боли стомах — каза Ана. — Може да е апандисит или нещо такова.

Веднага се втурнахме при Щещин. Тя стоеше в леглото, очите ѝ бяха пълни със сълзи, но щом ни видя, каза „хей, хей“ и взе да скача и да се смее.

— Това хлапе не го боли нито стомах, нито нещо друго — каза Ана. — Ела да излезем!

Пак затворихме вратата и седнахме до кухненската маса, потихме се и слушахме как Щещин вреци все по-силно и по-силно, и още по-силно. Но накрая все пак утихна.

— Ох, че хубаво! — казах. — Най-после е заспала.

Извадихме кутията с „Не се сърди, човече“ на Уле, седнахме да играем и се поразвеселихме.

— Малчуганите би трябвало постоянно да лежат в леглата си, та човек поне да ги знае къде са — каза Ана.

Точно тогава чухме един странен звук откъм стаичката. Приличаше на онова доволно бърборене, което издават мънички деца, когато правят нещо забавно.

— Не, това вече е прекалено! — казах. — Възможно ли е това дете **все още** да е будно?!

Прокрадناхме се тихичко до вратата и надникнахме внимателно през ключалката. Виждаше се леглото на Щещин. Обаче никаква Щещин. Леглото беше празно. Тогава се втурнахме в стаичката. И познайте къде беше Щещин! Седеше в откритото огнище, което беше варосано и разкрасено за лятото. Искам да кажа, че е **било** разкрасено. Преди Щещин да влезе в него. А сега беше доста неразкрасено. Защото Щещин седеше наред огнището с кутия боя за обуца в ръка. И беше от горе до долу омазана с черна боя за обуца, и само тук-там

с малко вар. Имаше боя за обуца по косите и боя за обуца по цялото лице, и боя за обуца по ръцете и по пижамката, а палците на краката ѝ приличаха досущ на негърски палчета. И цялото огнище беше намацано с боя за обуца. Предполагам, че чичо Нилс е лъснал обувката си до огнището, преди да тръгне за гощавката, и после не е затворил кутията с капака.

— Хей, хей — каза Шещин, когато ни видя.

— Пишеше ли във вестника дали малки деца бива да се пердашат, или не? — попитах Ана.

— Не помня — отговори тя. — Дори и главата ми е уморена.

Тогава Шещин се изправи в огнището, отиде при Ана и искаше да я милва, но Ана изкрещя, колкото ѝ глас държеше:

— **Я да стоиш там, където си, завързак такъв!**

Но на Шещин не ѝ се стоеше. Хвърли се право върху Ана да я милва, въпреки че Ана не искаше. И лицето на Ана почерня от боя за обуца. Тогава взех да се смея, както се смя Ана, когато спанакът изхвърча в очите ми.

— Леля Лиза ще помисли, че сме сменили Шещин с едно негърче — казах, след като се насмях.

Не знаехме как се маха боя за обуца, та решихме да питаме Брита. Тъй като беше вече изцапана, Ана щеше да остане и да държи Шещин до огнището, докато аз изтичам до тях.

Когато разказах на Брита какви ги е свършила Шещин, тя каза:

— Бдого добри детегледачки, дяба що!

После си избърса носа, обърна се към стената и каза, че е болна и не знае как се маха боя за обуца.

В това време Уле си дойде от обора и направо побесня, като видя Шещин.

— Да не сте си загубили ума?! — кресна. — Как може да я боядисате черна?!

Опитахме се да му обясним, че вината не е наша. Но Уле беше много сърдит и каза, че трябвало да се забрани със закон такива като нас да стават детегледачки, и отсега нататък да сме си намерели друго дете, на което да се учим.

Но после тримата си помагахме да стоплим вода в един котел и да го изнесем навън в тревата. След това заведохме там Шещин. И докато вървеше по пода, след нея оставаха малки сладки черни отпечатъци от стъпалата ѝ. Набутахме я в котела и взехме да я търкаме от горе до долу. Косата ѝ също измихме, но ѝ влезе малко сапун в очите. И тогава така се разпищя, че огласи цяло село Шумотевица и Ласе и Бусе дотърчаха да питат какво има и дали не колим прасета.

— Не — каза Уле, — няма нищо, освен че тези две чудесни детегледачки се учат.

Не успяхме да измием цялата боя за обуца. След като трихме достатъчно и избърсахме Шещин, телцето ѝ имаше особен сивкав цвят. Но въпреки това беше много весела. Тичаше съвсем голичка по моравата, крещеше „хей, хей“ и се смееше, а всичките оризови зрънца в устата ѝ се виждаха. Уле каза:

— Колко е миличко това детенце!

Бяхме сигурни, че сивият цвят постепенно ще се изтрие, за да се покаже пак розовото дете, което се намираше отдолу. Къде Коледа — може би, смяташе Ласе.

След това Уле сложи Щещин да спи. И тя дори не гъкна, а само пъхна палец в устата си и в същия миг заспа.

— Така се гледат деца — каза Уле и отиде да нахрани прасетата.

Ана и аз седнахме на кухненските стълби да си починем.

— Горката леля Лиза, дете я кара така всеки ден — рекох.

— Знаеш ли какво мисля? — попита Ана. — Мисля, че това във вестника е открай докрай лъжа. Защото е все едно как говориш на малките деца. Можеш да им говориш кротко и приветливо или да им крещиш, но те въпреки това ще правят каквото си искат.

После дълго мълчахме.

— Ана, ще станеш ли детегледачка, когато пораснеш? — попитах най-сетне.

— Може би — отговори Ана. Но след това се замисли, втренчи поглед над покрива на обора и накрая каза:

— Но всъщност май не знам...

НА ЛОВ ЗА РАЦИ

Дълбоко в гората има едно езеро, което се казва Нокен. В Нокен човек не може да се къпе, защото има много тиня на дъното. Обаче може да лови раци. Леле, колко раци има там! Ласе казва, че няма друго езеро в цяла Швеция, което да е така тъпкано с раци като Нокен.

Понякога Ана ми казва:

— Ха-ха, Северняшкото езеро е само мое! А ти, горкичката, си нямаш езеро!

Тогава ѝ отговарям:

— Как да си нямам езеро? Да не би Нокен да не е езеро?

— Ха-ха, във всеки случай не е само твое езеро, защото то е общо на всички от село Шумотевица — вика Ана. — Така че е толкова твое, колкото и мое. Ха-ха, всъщност аз си имам две езера!

Тогава ѝ се разсърдвам и този ден не играя повече с нея. Обаче на другия ден се съгласяваме, че няма значение чии са езерата. Защото и без това всички се къпем в Северняшкото езеро и всички ловим раци в Нокен. На никого освен на нас от село Шумотевица не е позволено да лови раци там и това според мен е чудесно.

Ловът на раци не бива да почне по-рано от месец август. Денят, когато почва, е почти толкова весел като Бъдни вечер. Защото тогава всички деца от село Шумотевица — без Шещин, разбира се — отиваме с татко и чичо Нилс, и чичо Ерик на Нокен. Вечерта пускаме капаните във водата, после си строим колиби в гората, нощуваме там и ставаме рано-рано на другата сутрин да изтеглим капаните. Това е най-веселото от всичко — че прекарваме нощта в гората. Защото Нокен лежи толкова далеч от село Шумотевица, и пътят дотам е тъй труден, че няма смисъл да се прибираме и да спим само два-три часа, казва татко. Какъв късмет, че Нокен е така дълбоко в гората! Иначе мама сигурно би искала да се връщаме вкъщи и да спим в леглата си.

— Много ме е страх децата да не се простудят — казва тя всяка година.

— Празни приказки! — ѝ отговаря татко. Каза го и тази година. И след като го каза, тръгнахме.

За да стигнем до Нокен, трябва да вървим повече от пет километра през гората, а пътеката е тясна и криволичи. Носехме страшно много неща — капаните за раци, одеяла и раници, пълни с какво ли не. Но няма никакъв смисъл да хленчим, ако се уморим, защото тогава татко казва, че който хленчи, няма да ходи на лов за раци и да нощува в гората.

Щом стигнахме до езерото, отидохме да видим дали е останало нещо от колибите, които си бяхме направили миналата година. Но имаше само изсъхнали хвойнови храсти и разни боклуци, които веднага разчистихме. Брита, Ана и аз си правим колибата под един голям бор. Клоните му висят чак до земята. Татко и чичо Ерик ни отсичат хвойнови храсти, които нареждаме така около бора, че да остане само тесен отвор, през който влизаме и излизаме пълзешком. После постиламе на земята дебел слой борови клони, върху които ще спим.

Когато свършихме нашата колиба, отидохме да видим тази на момчетата. Те винаги си я правят в една пролука между две скали, върху която нареждат първо по-дебели клони и върху тях борови гранки, та става като покрив. Разбира се, и те застилат земята с борови клони.

— Бихме се радвали, ако поне в тази колиба момичетата ни оставят на мира! — изтърси Ласе, когато отидохме.

Тогавя Бусе и Уле също казаха, че биха се радвали, ако момичетата ги оставят на мира.

— Както обичате! — рече Брита. — За щастие си имаме много по-хубава колиба от тази жалка мизерия.

На това Ласе, Бусе и Уле се изсмяха и казаха, че ни окайват, защото изобщо нямаме представа как се строят колиби. Преди да измислим някакъв хубав отговор, чичо Нилс ни извика да помагаме с капаните за раци. Капаните са направени от телени обръчи и мрежа и всяка година трябва да се поизкърпват. Тук-там винаги има по някоя голяма дупка и не бива да се оставят така, защото иначе рациите ще избягат.

Седнахме на една скала край езерото и кърпехме капаните с въже, приказвахме си и много се забавлявахме. Слънцето се канеше да

залезе и около езерото беше много красиво и тихо. Когато не говорехме, естествено.

— Хубаво езеро е Нокен — каза татко.

Чичо Ерик изгребваше двете стари лодки, които държим в Нокен. Бяха пълни с вода. Чичо Нилс и татко слагаха стръв в капаните. Когато всичко беше готово, потеглихме с лодките и заложихме капаните във водата навсякъде покрай бреговете. Имаме специални места, където ги залагаме всяка година.

След като обиколихме цялото езеро и пуснахме всичките капани, почна да се мръква. Тогава Ана ме щипна по ръката и каза:

— Това е **почти** по-весело от Бъдни вечер.

Така мислех и аз. Защото щом се мръкна, татко запали голям огън на скалата до езерото, както прави всяка година. Всички насядахме около него, извадихме си термосите с горещо какао и го пихме към сандвичите си. А огънят осветяваше водата и изглеждаше, сякаш езерото гори. Гората наоколо беше много тъмна и съвсем тиха. Ласе се обади:

— Чувам как троловете се прокрадват между дърветата.

Ана и аз много се изплашихме. Но Ана каза:

— Глупости, няма тролове!

Но въпреки това се послушахме дали няма да чуем някой трол да се прокрадва в тъмното. Обаче нищо не чухме и го казахме на Ласе.

— Не сте чули, защото имат космати стъпала — отговори Ласе. — Стъпват много тихо и застават зад дърветата, и ни зяпат.

— Ами, нищо подобно! — викнах и се преместих малко по-близо до Ана.

— Много се лъжеш! — рече Ласе. — Цялата гора е пълна с очи на тролове, които ни зяпат точно сега. Само че не смеят да дойдат тук, защото ги е страх от нашия огън.

Тогава татко каза на Ласе да престане да пълни главите на малките момичета с глупави измишльотини. После татко сложи още клони в огъня и пламъците се издигнаха нависоко и осветиха много красиво всичко наоколо. Не вярвам да има тролове. Но за всеки случай се сгуших в скута на татко и тогава Ана отиде и седна в скута на чичо Ерик. А чичо Ерик почна да ни свирка. Той свирка страхотно хубаво! Ако иска, може да свирка като птичка.

Аз пък си мислех, че ако наистина в гората има тролове, сигурно се чудят защо почти среднощ седим около огъня и слушаме как чичо Ерик свирка.

Татковците разказваха и разни истории. А ние се смеехме, защото историите бяха много смешни. Ласе, Бусе и Уле взеха фенерчетата си и отидоха до водата да търсят раци. Намериха двайсет и три, и ги сложиха в една тенекиена кутия. А Ласе каза на Бусе и Уле:

— Ако момичетата са добри и се държат като хората, ще ги поканим утре вечер на гощавка с раци.

— Добре, ама много зависи от това как ще се държат, естествено — съгласи се Бусе.

— Тогава държането им ще трябва да е страхотно добро — обади се и Уле.

Когато огънят вече гаснеше, чичо Ерик каза, че е време за сън. Татковците нямаха колиба, та се увиха в одеяла и налягаха около огъня. А Брита, Ана и аз изпълзахме под нашия разкошен бор, увихме се и ние в одеяла и смятахме да спим. Но изведнъж чухме нещо като тихи стъпки отвън. И аз изпищях:

— Кой е там?

— Един трол — отговори Ласе с най-страховития си глас. Надникнахме през отвора между клоните и видяхме отвън момчетата, които си светеха с фенерчетата и казаха, че искат да видят нашата колиба. После се вмъкнаха един по един. Събрахме се всичките, макар и да беше тесничко. Момчетата признаха, че сме направили доста хубава колиба. Обаче не толкова хубава, колкото тяхната, разбира се. След това се измъкнаха пак навън и Ласе каза:

— Доста сваятна колиба, няма що. Само дете не е подсигурена срещу тролове!

Сетне момчетата си отидоха, а ние се опитахме да заспим. Първо си поприказвахме малко, но всичко звучи много странно, когато лежиш нощем в гората и говориш. Имаш чувството, че някой стои отвън и подслушва.

Мисля, че Брита и Ана заспаха доста преди мен. Много дълго лежах будна и слушах как шуми гората. Но тя шумеше тихичко. И по езерото имаше малки вълни, които кротко-кротко плискаха по брега. Беше много особено — изведнъж не знаех вече тъжно ли ми е, или ми е радостно. Лежах и се мъчех да усетя дали ми е тъжно или радостно, но не успях. Може би човек става малко странен, когато спи в гората.

Татко дойде да ни събуди в четири часа сутринта. Тогава знаех, че ми е радостно, въпреки че зъзнях като куче. Но слънцето грееше и ние се измъкнахме от колибата, и взехме да размахваме ръце и да се тупкаме, за да се стоплим, а татко ни даде да прием горещо какао. Над езерото лежеше лека мъгла, но скоро се разнесе. Татко, Ласе, Бусе и аз взехме едната лодка, а чичо Ерик и чичо Нилс с Уле, Брита и Ана взеха другата и тръгнахме да съберем капаните.

Много съжалявам всички хора, които никога не са гребали по някое езеро да събират капани за раци в четири часа сутринта.

Почти всичките капани бяха пълни с раци. Ласе и Бусе не се боят да хващат раците както си искат, но аз не смея. Бусе взе един рак и се загледа в него, и изведнъж го пусна пак в езерото.

— Да не си полудял?! — кресна Ласе. — Защо хвърляш раците обратно във водата?

— Гледаше ме с толкова тъжни очи — отговори Бусе.

— Колко си глупав! — каза Ласе. — Сега той ще тръгне да ни клепа из цялото езеро и тази година може да не хванем повече раци! За какво ти трябваше да го пуснеш?

— Гледаше ме с толкова тъжни очи — повтори Бусе.

Тъкмо тогава срещнахме другата лодка и подвикнахме на Уле, Брита и Ана:

— Много раци ли наловихте?

— Почти цялата лодка е пълна — извика Уле.

После загребахме обратно към мястото на нашия лагер и там изсипахме всичките раци в два високи коша за дрехи с капаци. Прибрахме всичко, което бяхме пръснали из лагера, и потеглихме към село Шумотевица. По тревата лежеше роса, а из клоните на дърветата тук-там имаше паяжини и те блестяха като диаманти. Бях сънлива, гладна, с мокри крака и много, много радостна. Защото беше толкова хубаво, че вървим в дълга, дълга върволица по пътеката и ще занесем вкъщи страхотно много раци. Чичо Ерик свиркаше, а ние пеехме:

*Един ловец на лов е тръгнал
в зелена хубава гора.*

Изведнъж Ласе извика:

— Виждам вече дима от село Шумотевица!

И тогава всички видяхме дима, който се издигаше над гората. Беше дим от три комина. И разбрахме, че всички са будни в Северната и в Средната, и в Южната. А като стигнахме още малко по-нататък, видяхме цялото село Шумотевица. Слънцето беше огряло прозорците и всичко изглеждаше тъй красиво!

— Мъчно ми е за хора, които нямат къде да живеят — казах на Ана.

— На мен пък ми е мъчно за онези, които не живеят в село Шумотевица — отговори Ана.

Дядо беше станал вече и седеше под бряста, дето расте сред моравата пред Северната. И като ни чу да идваме, извика:

— Има ли тази година раци в Нокен?

Тогава чичо Ерик каза, че имало толкова раци, колкото дядо сигурно не е виждал. Но дядо рече:

— Ох-ох, да-да! Що раци съм извадил от Нокен в живота си, то чак не е за вярване!

Седнахме в тревата при дядо и взехме да му разказваме колко весело сме прекарали. Ласе отвори тенекиената кутия, в която бяха раците на момчетата, и даде на дядо да послуша раците. Те издават особен звук, когато пълзят един върху друг — чува се нещо като „клир-рклирр“. А дядо се засмя доволно и каза:

— Да-да, това звучи съвсем като раци, няма как да го сбъркаш с нещо друго.

Тогава Ласе попита:

— Дядо, може ли довечера да направим при теб гощавка с раци?

— Ох-ох, да-да! Може, разбира се! — рече дядо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.